

REPUBLIKA

ROK XVI.

LÓDŹ. ŚRODA, 9 LISTOPADA 1938 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY

303

Ostry atak Hitlera na Anglię

Wierzy on w pokojowe intencje Chamberlaina, ale obawia się opozycji angielskiej, która „jutro może być rządem“

Kancelerz Rzeszy kategorycznie żąda zwrotu kolonii

MONACHIUM, 8 listopada. (PAT) W rocznicę nieudanego zamachu stanu, dokonanego przez narodowych socjalistów 9 listopada 1923 roku, jak zwykle, odbyło się zebranie w historycznej piwiarni (Bürgerbräu Keller), w którym wzięli udział najstarsi uczestnicy ruchu narodowo-socjalistycznego. O godz. 20,40 zabrał głos kanclerz Hitler, przedstawiając rozwój wypadków, które — jak zaznaczył — doprowadziły do katastrofy 1918 roku.

Przed 15 laty — oświadczył kanclerz Hitler — usiłowaliśmy po raz pierwszy zmienić sytuację.

KANCLERZ ZAATAKOWAŁ NASTĘPNIE SZEFOW OPOZYCJI ANGIELSKIEJ, OŚWIADCZAJĄC M. INN.:

Byłem też niegdyś wrogiem państwa, ale wówczas szefowie opozycji angielskiej nie wstawiali się za mną, ponieważ uważali, że wszystko dzieje się jak najlepiej. Wrogowie państwa, którzy obecnie znajdują się w więzieniu, byli wówczas i są obecnie sołusznikami zagranicy.

Kancelerz Hitler następnie skierował swe ataki przeciwko byłym partiom po-

litycznym niemieckim i przeciwko woj-skowym kołom kierowniczym Niemiec cesarskich, oświadczywszy, iż 9 listopada 1923 roku wzniosło się „drzewo, które nazywa się wielkimi Niemcami“. Mówca oświadczył, iż musi zwrócić uwagę swych słuchaczy na niebezpieczeństwo, polegające na nieodpowiedzialnym nawoływaniu do wojny w innych krajach. Prawda, iż nawoływania te pochodzą z kół opozycyjnych, ale

w krajach demokratycznych dzisiejsza opozycja może być jutrzejszym rządem

— Byłbym szczęśliwy — mówił dalej Hitler — mogąc stwierdzić istnienie oznak, iż świat wkroczył na nową drogę sprawiedliwości i pokoju, ale w chwili obecnej widać jedynie świat uzbrojony, świat pełen gróźb. Jeżeli świat zbroi się,

NARÓD NIEMIECKI NIE BEDZIE SAMOTNIE KROCZYŁ Z GAŁĄZKA OLIWNA.

— Uczynimy wszystko — mówił dalej Hitler — co jest konieczne do zapewnienia pokoju. Nie zamierzamy mie-

ścić się do ustrojów wewnętrznych innych państw. Nie chcę, aby zasady narodowego socjalizmu były rozwijane u innych. Niech pozostaną przy demokracji, jeżeli to im się podoba. My pozostaniemy przywiązani do naszego narodowego socjalizmu. Jako niemiecki mąż stanu, jestem zmuszony badać zagadnienia zagraniczne i liczyć się z niebezpieczeństwami, nie pozwalając na udzielanie sobie instrukcji przez parlamentarzystów brytyjskich.

Przechodząc następnie do omówienia stosunków pomiędzy Rzeszą a Anglią i Francją, Hitler oświadczył:

— Jesteśmy szczęśliwi, jeżeli we Francji i Anglii kierownicze osobistości są ożywione wolą współzycia w porozumieniu z narodem niemieckim.

Pozostaje nam tylko porzucić się w sprawie kolonii, które zostały nam odebrane pod pretekstami, niezgodnymi z prawem.

Poza tą sprawą Niemcy niczego nie pragną od Francji i Anglii, pragniemy jedynie utrzymać z nimi stosunki

handlowe, to znaczy sprzedawać i kupować w jednakowym stopniu.

Niewątpliwie we Francji i w Anglii są u władzy ludzie, pragnący pokoju, ale inni nie ukrywają, iż pragną wojny z Niemcami. Muszę to stwierdzić z zimną krwią. I kiedy szef opozycji brytyjskiej oświadcza: „Nie chcemy zniszczyć narodu niemieckiego, lecz ustrój“ — sprawdza się to do tego samego. I kiedy ktoś oświadcza, iż „konieczne jest wywołanie narodu niemieckiego od ustroju“, mogę tylko odpowiedzieć: — „Panowie parlamentarzyści angielscy, nie należy to do waszej kompetencji. Jedynie ja jestem kompetentny.

W dalszym ciągu swego przemówienia Hitler oświadcza, iż Niemcy w ciągu lat usiłowały naprzód „osiągnąć swe prawo w drodze rokowań“. Jednakże Niemcy nie występują w rokowaniach jako żebrak. Jeżeli nie osiągniemy tego, co się nam należy na drodze normalnej, to

POSZUKAMY INNYCH DRÓG.

Przemówienie swe kanclerz Hitler zakończył ponownymi atakami pod adresem Churchilla i kilku innych brytyjskich mężów stanu.

Niemcy grożą Żydom odwetem

za zamach Grynszpana na radcę ambasady von Ratha. —

W Berlinie zastosowano już pierwsze represje

BERLIN, 8 listopada. Zamach Grynszpana na sekretarza ambasady von Ratha wywołał w Berlinie wielkie wzburzenie. Dzisiejsze dzienniki poranne przynoszą obszernie sprawozdania oraz ilustracje, związane z zamachem paryskim.

W południe wielki dziennik popularny „12 Uhr Blatt“ pisze, iż oburzenie Niemiec za zamach paryski nie będzie wyładowane w pustych tylko protestach. Narodowy socjalizm nie będzie tolerował przelewania krwi niemieckiej i żydostwo światowe nie będzie się mogło skarżyć, kiedy tysiące Żydów, którym dziś udziela się jeszcze w Niemczech gościny, będą musiały odpokutować za czyn zbrodniarza, należącego do ich rasy.

Rząd niemiecki zastosował już pierwsze represje przeciwko Żydom niemieckim w związku z zamachem Grynszpana na radcę ambasady niemieckiej w Paryżu von Ratha. Na mocy zarządzenia władz, cała prasa żydowska w Niemczech została zawieszona na czas nieograniczony.

Nie jest wykluczone, że rząd wogóle już nie pozwoli na ukazanie się jakiegokolwiek pisma żydowskiego.

KASEL, 8 listopada. (PAT) Wiadomość o zamachu w ambasadzie niemieckiej w Paryżu wywołała wśród tutejszej ludności wzburzenie, które znalazło ujście w demonstracjach przeciwko Żydom. W wielu sklepach żydowskich powybijano szyby,

Tłum demonstrantów wtargnął do synagogi i zniszczył częściowo jej urządzenie.

BERLIN, 8 listopada. (PAT) Wieczorna prasa tutejsza nie przestaje zajmować się w dalszym ciągu zamachem paryskim, jako głównym tematem swoich rozważań, przybierając ton coraz ostrzejszy.

Organ ministerstwa propagandy „Angriff“ przeprowadza analogię pomiędzy czynem Grynszpana a zamachem na Gustoia oraz obarcza odpowiedzialnością za te obydwie czyny również i Żydów zamieszkałych na terenie Niemiec.

Dziennik zapowiada „jak najostroższe konsekwencje“ wobec ludności żydowskiej, jako odwet rządu Rzeszy za zamach na jego dyplomata. Jako jedno z tego rodzaju zarządzeń, ma nastąpić przyspieszenie wydalania Żydów z Rzeszy.

„Nachtausgabe“, donosząc o wynikach rewizji policyjnej u Żydów berlińskich celem pozbawienia ich broni, żąda wydania zakazu posiadania wogóle jakiegokolwiek broni przez osoby pochodzenia żydowskiego.

Cała prasa zgodnie zapowiada również, iż przeliczą się wszyscy ci, którzy

mniemają, że zamach Grynszpana przeskodzi zapoczątkowanej w Monachium poprawie stosunków francusko-niemieckich.

„Vaterland, magst ruhig se'n“...

BERLIN, 8 listopada. (PAT) Prezydium policji przeprowadziło w ostatnich tygodniach rozbrojenie (?) żydowskiej ludności Berlina. Do dnia dzisiejszego ustalono, iż ludność ta posiadała bez pozwolenia 2569 szt. broni białej (?), 729 szt. broni palnej oraz około 20 tys. sztuk (?) amunicji.

Trzęsienie ziemi w Wiedniu

Domy chwieją się w posadach. - Panika wśród ludności. - Poważne szkody materialne

Wiedeń, 8 listopada. (PAT) Dziś o godz. 4.15 nad ranem odczuło w Wiedniu

SILNE TRZESIENIE ZIEMI.

Trwało ono przeszło 10 sek. W ciągu tego czasu nastąpiły trzy wstrząsy. Wszyscy mieszkańcy Wiednia poczuli opuszczać mieszkania.

DOMY ZACHWIAŁY SIE W POSADACH.

szyby głośno dzwięczały, a przesuwane się meble w mieszkaniach potęgowało panikę. W szczególności silny wstrząs spowodował

ZAWALENIENIE SIE KOMINÓW,

których odpadki spadały przez przewody kominowe aż do piwnic. Szczególnie gwałtownym wstrząsem uległa **WIEŻA KATEDRY ŚW. SZCZEPANA.** Wszystkie aparaty sejsmograficzne w Wiedniu zostały zniszczone. Według do tychczasowych doniesień, są liczne szkody materialne. W 10-ej dzielnicy Wiednia zawalił się dach jednego z domów. Trzęsienie to było znacznie silniejsze od ostatniego, które wydarzyło się przed 7-iu laty.

LUDNOŚĆ SPEDZIŁA CZEŚĆ NOCY NA ULICACH W OBAWIE PRZED POWTÓRZENIEM SIE TRZESIENIA.

Budapeszt, 8 listopada. (PAT) Dziś o godz. 4 nad ranem odczuło w miejscowości Sopron trzykrotne wstrząsy podziemne. W wyniku tych wstrząsów kilka domów się zarysowało. Poważniejszych szkód nie zanotowano.

Bratysława, 8 listopada. (PAT) Dziś rano odczuło w Bratysławie dość silne trzęsienie ziemi. W niektórych domach pospadały ze ścian obrazy, zostały poprzesuwane meble i t. p., co wśród mieszkańców wywołało panikę.

GRYNSZPAN NIE BĘDZIE WYDANY NIEMCOM

Stanie on przed sądem dla nieletnich w Paryżu. Stan rannego radcy von Ratha bez zmian

Paryż, 8 listopada.

(PAT) Stan rannego sekretarza von Ratha pozostaje bez zmian. Dwaj lekarze niemieccy dr. Brand, przyboczny lekarz kanclerza Hitlera oraz dr. Magnus, dyrektor kliniki monachijskiej, którzy przybyli do Paryża dziś specjalnym samolotem, zostali wprowadzeni do rannego dopiero w godzinach popołudniowych. Upřednio lekarze francuscy dokonali operacji wyjęcia kuli i transfuzji krwi, która odbyła się pomyślnie.

Ambasador niemiecki w Paryżu odwiedził wczoraj wieczorem min. Bonnet, który wyraził mu ubolewanie z powodu zamachu na sekretarza ambasady v. Ratha. Ambasador poinformował min. Bonnet, iż zamachowiec, badany w jego obecności, oświadczył, że jest uchodźcą i że udał się do ambasady z zamiarem zabicia któregoś z jej członków. Na wszystkie pytania zamachowiec odpowiadał z całkowitym spokojem.

Paryż, 8 listopada.

(PAT) Prasa paryska w tonie ubolewania, szeroko omawia zamach, dokonany przez młodego uchodźcę żydowskiego na sekretarza ambasady niemieckiej w Paryżu. Dzienniki podają szereg szczegółów dotyczących zamachowca i stwierdzają, że Fajwel Grynszpan urodzony w 1921 r. w Hannowerze przybył w sierpniu 1936 r. do Francji.

Właścicielka hotelu przy Boulevard Sewastopol, w którym zatrzymał się Grynszpan w przededniu popełnienia zamachu zeznała, że oświadczył on, iż zna tylko język niemiecki a po francusku wyrażał się z pewną trudnością.

Policja przeprowadza obecnie poszukiwania w miejscach, gdzie przebywał on w Paryżu, aby zbadać w jakich o-

środkach się obracał, jakie czytywał pisma, gdyż może to przynieść wyjaśnienie „atmosfera” w której zrodziła się koncepcja zamachu.

Prasa paryska wyrobiła sobie zgodną opinię, że chodzi tu o akt zemsty ze strony młodego Żyda na przedstawicielu Trzeciej Rzeszy. Dzienniki są zgodne w ocenie, że zamach ten będzie po-

świadczył o konsekwencji raczej natury psychologicznej, niż politycznej.

Według zdania czołowych prawników francuskich, wydanie Grynszpana 17-letniego zamachowca, według ustaw francuskich nie wchodzi w rachubę. Grynszpan sądony będzie we Francji.

Prokurator Tennier dziś po raz pierwszy przesłucha sprawcę zamachu.

Tennier jest specjalistą od spraw przeciwko niepełnoletnim. Tymczasem wuj i ciotka zamachowca Abrahama Grynszpana, byli po parę godzin przesłuchiwani i w końcu zostali aresztowani, gdyż okazało się, że wielokrotnie pomagali oni młodemu Grynszpanowi, który ukrwał się przed policją wobec nakazania mu wyjazdu z Francji. Poza tym wuj i ciotka Grynszpana naruszyli przepisy o cudzoziemcach.

Wobec pogłosek, że Grynszpan miał paszport wystawiony przez konsulat polski w Paryżu, rzecznik konsultatu oświadczył, że nazwisko Grynszpana jest w konsulacie zupełnie nieznaną. Konsulat nigdy nie wystawiał paszportu na nazwisko Fajwla Grynszpana.

P. Prezydent Rzplitej i Marsz. Śmigły-Rydz

odznaczeni najwyższymi orderami estońskimi

Warszawa, 8 listopada.

(PAT) Dnia 8 listopada r. b. o godz. 11-ej na Zamku Królewskim w Warszawie Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął p. Hansa Markusa, posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego republiki estońskiej w Warszawie i generała brygady Gustawa Jonsona.

Generał Jonson wręczył Panu Prezydentowi R. P. wielką wstęgę orderu Białej Gwiazdy z łańcuchem — najwyższe odznaczenie estońskie, nadane Panu

Prezydentowi R. P. przez prezydenta Paetsa.

O godz. 11.30 p. Marszałek Śmigły-Rydz przyjął w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych posła Markusa i generała Jonsona, inspektora kawalerii, który wręczył Panu Marszałkowi wielki krzyż orderu estońskiego Białej Gwiazdy, nadany p. Marszałkowi przez prezydenta republiki estońskiej Paetsa.

Po audyencji p. Marszałek zaprosił obecnych na lampkę wina.

Specjalne przepisy dewizowe dla Żydów

wprowadził rząd słowacki

Praga, 8 listopada.

(PAT) Na mocy zarządzenia ministerstwa finansów wprowadzone zostały nowe przepisy regulujące wywóz krajowych i zagranicznych środków płatniczych w Czechosłowacji.

Obecnie przepisy dewizowe złagodzone o tyle, że osoby wyjeżdżające z kraju mają prawo zabierać ze sobą 300 koron miesięcznie w walucie czeskiej lub zagranicznej.

Cudzoziemcy, którzy przybywają do Czechosłowacji z sumą wyższą niż 300 koron na podstawie zaświadczeń wydawanych przy wjeździe przez władze

graniczne, mogą wywozić z Czechosłowacji przywiezione kwoty, niezależnie od ich wysokości.

Na uwagę zasługuje ponadto fakt, iż na mocy zarządzenia rządu słowackiego wprowadzone zostały pewne ograniczenia w wywozie waluty z terytorium słowackiego do Czech i Moraw, przy czym dla osób pochodzenia nieryjskiego stosowane będą specjalne przepisy. Podróźni aryjskiego pochodzenia mogą przywozić ze sobą jednorazowo do 500 koron, a podróżni żydowskiego pochodzenia jedynie tylko 50 koron.

GRAND-KINO

W 4-tym tygodniu wyświetlania filmu p. t.

Profesor Wilczur

Początek 4, 6, 8 i 10

Zniżamy ceny poraż drugi: 11—85 gr., 11—1 09 i 1—1.50 na wszystkie seanse.

Dziś o godz. 9.15 punkt. i codziennie

powtórzenie znakomitego arcydzieła W. Szekspira w 4 akt. p. t.

„BURZA“

Inscenizacja: LEON SCHILLER.

Dekoracje i kostiumy: W. DASZEWSKI.

W piątek, dn. 11 b. m. o godz. 12.15 w pol. JEDYNY PORANEK po cenach najniższych dla szkół i inteligencji pracującej. Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

Usuwanie pamiątek po Beneszu

Praga, 8 listopada.

(PAT) W związku z oczyszczaniem życia czechosłowackiego z wszystkich pamiątek po Beneszu, jeden ze statków pasażerskich, pływających po Weltawie, noszący nazwę „Dr. Benesz”, otrzymał nową nazwę.

SALA FILHARMONII

Tel. 213-84

Folks un Jugnt-Teater

Gościnne występy

Mer. Klara Segalowicz. Dyr. Zarz. M. Mazo.

Zdarzenia i ludzie

Niespodzianka w lodowni

i inne przygody ekscentrycznej Amerykanki

Nicea, w listopadzie.

Fewien detektyw, który ze względu na zły stan swego zdrowia, musiał zarzucić swą pracę zawodową i osiedlić się na południu, postanowił wydać swoje pamiętniki. Kupił sobie mały domek w Nicei, gdzie zamierza już pozostać do końca życia.

Detektyw ten przez długie lata był na usługach pewnego wielkiego amerykańskiego towarzystwa okrętowego. — Podróżował na wielkich, wspaniałych statkach po całym świecie, stykał się z ludźmi najróżniejszych ras, klas i pozycji społecznej i przeżywał niekiedy rzeczy fantastyczne i niesamowite.

Były detektyw jest na Riwierze dość znaną osobistością i posiada duże grono przyjaciół, wśród których przeważają, rzecz zrozumiała, dziennikarze i reporterzy. Często bowiem, w przystępie dobrego humoru i ulegając ich prośbom, opowiada on niezwykle ciekawe zdarzenia ze swego obfitującego na najfantastyczniejszych przygodach życia.

Między innymi opowiadał on ostatnio, iż największym oryginałem, z któ-

rym kiedykolwiek się zetknął podczas swej pracy zawodowej, była pewna młoda Amerykanka, niezwykle bogata i bardzo przystojna. Dziewczyna ta uroiła sobie, iż musi podróżować po wszystkich morzach świata, jako „ślepy” pasażer. Szczególną jej sympatią cieszyły się okręty, należące właśnie do tego towarzystwa, w którym zatrudniony był detektyw.

— Ta młoda księżniczka dolarowa — opowiada tajny agent — doszła do niezwykłej wprawy we wkradaniu się na okręty bez biletu. Na wszystkich okrętach naszych linii już ją znano, a jednak udawało jej się często odbywać podróże morskie „na gapę”. Moim zadaniem było przeszukiwanie wszystkich okrętów i odprowadzanie na ląd niepożądanych gości, a zwłaszcza owej damy, przed wypłynięciem statku z portu. Amerykanka jednakże tak sprytnie umiała znajdować sobie różne schowki, że niekiedy jedynie tylko przez przypadek udawało się ją odkryć.

— Kapitanowie okrętów — mówi dalej detektyw — dostownie bali się młodej Amerykanki na pokładzie, gdyż z

praktyki wiedzieli, iż z jej obecnością związane były liczne przykrości i w każdej chwili mogli się spodziewać jakiejś najgorszej niespodzianki. Tak np. pewnego razu odkryto miss Daisy — tak bowiem nazywała się młoda bogaczka amerykańska — w lodowni. Gdyby wówczas w porę nie usłyszano jej przeraźliwego wołania o pomoc, z pewnością zamarzałaby na śmierć w swej niezwyklej kryjówce. Na wpół żywą wyciągnięto ją stamtąd, lecz ku jej uciechu, okręt znajdował się na pełnym morzu, tak że nie można jej już było odstawić na ląd. Innym razem znowu ukryła się ona w składach wielkiego okrętu towarowego pod olbrzymim stosem żelaznych sprzętów. Nie wiele brakowało i miss Daisy zostałaby przynięcioną przez ciężkie żelazne sztaby.

Najgorzej jednak przedstawiała się sprawa, gdy pewnego razu mieliśmy ładunek dzikich zwierząt. Został on wzięty na pokład w Dżibuti we Wschodniej Afryce i miał być przewieziony do Marsylii. Któż mógł przewidzieć, że właśnie w tym porcie oczekuje nas niespodzianka ze strony ekscentrycznej Amerykanki?

Kilka klatek z lwami zostało załadowanych na spód okrętu. Zwierzęta zostały zamknięte w specjalnej przegrodzie. Dostęp do nich miał tylko pogromca oraz jego pomocnik.

Z doświadczenia wiedzieliśmy, że zwierzęta w ciemnościach zachowują się dość spokojnie i ryczą tylko wtedy, gdy są głodne. Tym razem jednak ryki trwały przez całą dobę. Pogromca nie mógł pojąć, o co chodzi. Wyjaśnił mi, iż przypuszczalnie zwierzęta są chore. W tych warunkach należy zachować daleko idącą ostrożność, gdyż zwierzę zdolne jest do przegrzyszenia krat klatki i wtedy jest z nim oczywiście nieprzewidywany kłopot. Na wszelki wypadek zeszedłem na dół sprawdzić, co się tam dzieje. Któż zdołał sobie wyobrazić nasze zdumienie, kiedy za uchylonym filarem ujrzeliśmy miss Daisy? Jej obecność drażniła zwierzęta i sprawa mogła się skończyć nie- szczęściem...

Za każdym razem, gdy udawało się detektywowi w porę schwytać Daisy i odstawić do domu, rodzice jej ofiarowali mu dość pokaźną sumę.

Pewnego razu — ciągnie dalej detektyw — zapytałem młodej dziewczyny, dlaczego właściwie zależy jej tak bardzo na tym, by podróżować okrętem bez biletu. Dziewczyna roześmiała się wesoło i odpowiedziała:

Gdyby pan raz tylko spróbował tej przyjemności, przekonałby się pan, jakie to niezwykle emocjonujące.

Niewatpliwie emocjonujące beda takie wspomnienia, które zamierza wydać wkrótce były detektyw okrętowy.

Konferencja na Zamku

Warszawa, 8 listopada.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś, w obecności P. Marszałka Śmigłego-Rydz, p. prezesa rady ministrów gen. Sławoj-Składkowskiego i p. wicepremiera inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego, którzy referowali o bieżących pracach rządu.

400 tysięcy żołnierzy chińskich

stawia opór Japończykom

Tokio, 8 listopada.

(PAT) 60 dywizyj chińskich w składzie około 400 tys. żołnierzy skoncentrowano w prowincji Seczuan i Kweichao.

Wojska te mają stawiać opór Japończykom, nacierającym na prowincje Hunan i Hupei. Japończycy zbliżają się do m. Yoczou nad jeziorem Tungking, zajmując m. Wulipai.

Włochy zabiegają

...o żydowskich turystów

Londyn, 8 listopada.

„News Chronicle” donosi, że londyńskie instytucje otrzymały okólnik od Włoskiego Instytutu Clearingowego (oddział włoskiego banku państwowego) stwierdzający, że „we Włoszech nie ma żadnych ograniczeń dla zagranicznych turystów, nawet gdy są Żydami”.

Włochy — dodaje „News Chronicle” — pragną przeciwdziałać kurczeniu się turystyki, które się zaznaczyło od czasu stosowania przez Włochy polityki rasowej.

Anglia podwaja flotę powietrzną

Produkcja 40 tysięcy samolotów rocznie.—5 tysięcy samolotów w stałym pogotowiu bojowym. — Sir Anderson—minister lotnictwa

Londyn w listopadzie.

Dziś rano została w Londynie ogłoszona w sposób półoficjalny wiadomość o tem, że rząd brytyjski powiększy angielską flotę powietrzną z 2750 na 5000 samolotów. Ma to być dokonane w błyskawicznym wprost tempie — produkcja samolotów w Anglii ma być zwiększona o 50% w ciągu bieżącego miesiąca i wzrastać stale aż do roku 1940, kiedy osiągnie ona pełny wojenny stopień zaopatrzenia. 5000 samolotów krajowej floty powietrznej Anglii będzie stanowiło jedynie pierwszą linię obrony gotową każdej chwili do startu. Ażeby tę pierwszą linię utrzymać w jej nowej, prawie podwójnej liczbie siły Anglia musi osiągnąć roczną produkcję samolotów, wahającą się na wypadku konieczności pomiędzy 35 a 40 tysiącami maszyn. W tym celu nastąpi w najbliższym czasie obrzynie przyspieszenie w systemie i metodach pracy całego prawie przemysłu angielskiego. Chodzi w tym wypadku o zwiększenie produkcji samolotów szesnastokrotnie w porównaniu z t. zw. produkcją podczas stanu pokoju.

Już przedtem dawał się odczuć w fabrykach samolotów brak wykwalifikowanych pracowników — poczyniono wtedy znaczne zakupy w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Obecnie także Kanada otrzyma prawdopodobnie wielkie zamówienia — zwłaszcza, jeśli się weźmie pod uwagę fakt, że kanadyjskie fabryki będą zdala od strefy niebezpieczeństwa na wypadek wojny. Toż się już w Londynie pertraktacje z dwiema kanadyjskimi delegacjami przemysłowymi. Angielscy specjaliści strategiczni są za utrzymaniem równowagi liczebnej, jeśli chodzi o stosunek ilościowy zaczepnej i odpornej floty powietrznej.

Poza tym za trzy miesiące zostaną spuszczone na wodę dwa nowe angielskie statki wojenne, każdy z nich o pojemności 35.000 ton i jest zaopatrzony w 14-calowe działła. Są to pierwsze statki wojenne wybudowane w Anglii od czasu wojny i pierwsze, objęte nowym programem zbrojeniowym.

Wraz z powyższymi przyszła dziś do Londynu wiadomość, że prezydent Roosevelt zamierza zażądać od Kongresu Stanów Zjednoczonych trzykrotnego zwiększenia amerykańskiej floty powietrznej, tak że „czyłaby ona mniej więcej 9.000 samolotów, gotowych każdej chwili do akcji bojowej.

Wieści te najprawdopodobniej ostudzą zapal boje prasy niemieckiej i włoskiej. Szczególnie „dobrą prasę” miał Chamberlain w Niemczech. Uczyniła ona z premiera angielskiego idealistę, którego wszelkie wysiłki skierowane są ku pomocy... Niemcom. To do pewnego stopnia rozgorczyło przeciętnego Anglika, który już dziś jest dość daleki od traktowania Chamberlaina za jedynego, niezastąpionego i autoryzowanego męża Opatrzności z oliwną gałązką pokoju w ręce.

Przeciętny Anglik jest wychowany w duchu nawskroś demokratycznym, jeśli chodzi o sprawy polityczne. Wie on, że ludzie u steru rządów zmieniają się w jego kraju — że premierzy muszą ustąpić, skoro tylko utracą zaufanie i poparcie opinii publicznej. Dlatego nie mogą jeszcze do dziś zapomnieć chociażby dziwnego oświadczenia kanclerza Hitlera w Saarbrücken, że owszem, teraz jest pokój, ale coś mu może zagwarantować, że w najbliższym czasie w Anglii nie nastąpi zmiana i człowiek, jak Winston Churchill, Eden albo Duff Cooper nie stanie u steru rządu? Jest to równoznaczne z żądaniem skierowaniem do Anglii, by zmieniła ona swój ustrój, a takiej rzeczy angielska opinia publiczna nie znosi.

To wszystko poważnie rozgorczyło poważną część ludności w Anglii, a gdy jeszcze nadto obrady parlamentarne ujawniły karygodne zaniedbanie

w sprawach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, Chamberlain postanowił działać energicznie i powołał do rządu jako Lorda Tajnej Pieczęci Sir Johna Andersona. Reszta nominacji ma teraz niezbyt wielkie znaczenie — np. uczynienie Macdonalda szefem połączonych ministerstw kolonii i dominiów jest sprawą czysto techniczną, zaś nominacja lorda Stanhope na szefa Admiralicji oraz nieoczekiwana nominacja Runcimana lordem Prezydentem Rady — wszystko to schodzi dzisiaj na plan dalszy wobec sprawy największej wagi, jaką jest obrona kraju. Sprawa ta ma się zająć teraz Sir John Anderson.

Dawno już nie było w Anglii ministra, któryby był tak poważany przez wszystkie bez wyjątku partie i ugrupowania, jak ten wielki administrator i organizator. W roku 1932 został on wysłany do Indji, jako gubernator Bengalu. Był to wtedy czas wielkich zamieszek i niepokoїв w Indiach — a siedliskiem buntu był właśnie Bengal, gdzie powstała wtedy i operowała wielka organizacja terrorystyczna. Na życie sir Johna Andersona, jako gubernatora Benga-

lu (a opuścił to stanowisko zaledwie rok temu) dokonano więcej zamachów, niż na jakiegokolwiek z ministrów carskiej Rosji. Tam właśnie zasłynął on, jako organizator i człowiek o niezwykle silnym charakterze. Nawet najskrajniejsza lewica uznaje trafność wyboru jego na ministra obrony — uznala ona w nim najwybitniejszą jednostkę w kraju.

A lewica angielska widzi w pełni potrzebę dozbrojenia kraju. Przed kilkoma dniami w czasie kampanii przedwyborczej municipalnej angielska Labour Party wydała manifest, nawołujący do zbrojenia się na demokratycznych podstawach — mimo to jednak w wyborach nie powiodło się socjalistom, gdyż stracili oni większość w kilku miastach w Lancashire. (Północna Anglia).

Chamberlain pozostaje nadal zwycięski i, jak dotychczas, wychodzi ze wszystkich trudności obronną ręką. Izba Gmin większością głosów zatwierdziła pakt anglo-włoski — choć oznacza to oficjalne uznanie podboju Abisynii, a jest to dla Anglii bardzo trudne i przykre do strawienia. Wprawdzie rząd musiał się w końcu przyznać do niezwykłego zaniedbania spraw obrony kraju

i minister wojny Hore-Belisha w imieniu rządu przyznał się do nieskończonej ilości niedopatrzeń, w ten sposób, że korespondent parlamentarny konserwatywnego „Sunday Times” pisze, że teraz dopiero może sobie wyobrazić, jak zeznawali świadkowie w procesach sowieckich — ale za to Chamberlain uzyskał dziś wielki atut, którym jest sir John Anderson, którego opinia publiczna nazywa „the man who means business” — „człowiekiem do rzeczy”, któremu wierzy.

Jeszcze nie padło w obecnej sesji parlamentu ani słowo o koloniach — a będzie to bardzo trudna kwestia do omawiania. Nic w Anglii nie potrafi tak szybko zaszkodzić rządowi, jak ustępliwe lub chwiejne stanowisko w sprawach kolonii. Dla tego, ktokolwiek zechce od Anglii kolonii, będzie miał bardzo twarde orzech do zgryzienia.

Anglia jest państwem starym, opartym na demokratycznych tradycjach parlamentarnych. Monachium było poważnym wstrząsem dla angielskiej opinii publicznej. Teraz domaga się ona za wszelką cenę takiego przygotowania — ażeby się już nigdy nie powtórzyła podobna sytuacja. P. J.

WODY KWIATOWE
MAJOLA
najnowsze kreacje
ATU
CHI-CHI
SYMFONIA
MARZENIE
WARSZAWSKIE LABORATORIUM CHEMICZNE S.A.
WSZEDZIE DO NABYCIA

Ludowcy w nowym sejmie

18 czołowych parlamentarzystów i przywódców chłopskich otrzymało mandaty do sejmu

Sporządzono listę, b. posłów ludowych, a mianowicie członków dawnego „Piasta” i dawnego „Wyzwolenia”, którzy wybrani zostali obecnie do sejmu, przeważnie z ramienia OZN, ale i również poza ramami tego ugrupowania.

Z pośród czołowych ludowców, znanych z dawnych czasów, znajdują się obecnie ponownie w sejmie pos. pos. Jedynek, dr. Putek, Erdman, Potoczek, Sanojca, Cieplak, Koter i in. Razem 18 posłów ludowych z poważną już przeszłością polityczną.

Ze Lwowa donoszą, iż wiceprezes okręgu OZN i prezes okręgu lwowskiego Związku Legionistów Polskich b. pos. dr. Bronisław Wojciechowski, ustąpił z OZN.

Jak wiadomo pos. dr. Wojciechowski, który piastował mandat poselski w sejmach trzech ubiegłych kadencji przepadł w niedzielnych wyborach do sejmu.

W kołach politycznych zwracają uwagę na duże niepowodzenie, jakie spotkało w niedzielnych wyborach sejmowych przywódców t. zw. grupy „naprawiaczy”, którzy stanęli na czołowych miejscach list kandydackich.

Z pośród przywódców grupy „naprawiaczy” przepadli w Warszawie dyr. Katelbach, w Osmianie b. pos. Kamliński, w Łowiczu b. pos. Siwiec, w okręgu pińskim b. pos. Olewiński, w okręgu wileńskim b. posłowie Wedzlagowski i Taurogiński oraz we Lwowie b. pos. dr. Wojciechowski.

W kołach politycznych zwracają uwagę na duże niepowodzenie, jakie spotkało w niedzielnych wyborach sejmowych przywódców t. zw. grupy „naprawiaczy”, którzy stanęli na czołowych miejscach list kandydackich.

Konfiskata hitlerowskiego pisma za obrazę J.E. Kardynała Prymasa

Warszawa, 8 listopada.
(PAT) W związku z ukazaniem się w piśmie „Der S. A.-Mann” obraźliwej notki o J. E. Ks. Kardynała Prymasie, odnośny numer pisma uległ z polecenia władz polskich zajęciu.

Zaćmienie księżyca

Kraków, 8 listopada.
(PAT) Zaćmienie księżyca w nocy z 7 na 8 listopada widoczne było w obserwatorium krakowskim w całym przebiegu, jednakże przez cały czas tylko przez gęstsze lub rzadsze chmury.

Zaćmienie częściowe zaczęło się o godz. 21.41, całkowite od godz. 22.45, koniec całkowitej fazy nastąpił o godz. 0.08, koniec zaćmienia częściowego o godz. 1.12 — wszystko w zgodzie z obliczonym naprzód przebiegiem.

Skuteczna ochrona cery
przed szkodliwym wpływem atmosferycznym
tylko przez niezastąpiony krem biologiczny

Pudełko oryg. po zł. 1.65, 1/2 pudełko po zł. 0.90
wszędzie do nabycia

Mowa tronowa króla Jerzego VI

Król przyjął zaproszenie prezydenta Roosevelta. — Przed wizytą króla Karola rumuńskiego. — Zapowiedź nowej polityki w Palestynie

Dalsza rozbudowa angielskich sił zbrojnych

LONDYN, 8 listopada. (PAT) Z okazji otwarcia nowej sesji parlamentu król Jerzy VI odczytał następującą mowę tronową:

„Moi Lordowie i Członkowie Izby Gmin!

Moje stosunki z mocarstwami zagranicznymi nadal są przyjazne i mój rząd uczyni wszystko, co jest w jego mocy, aby wspomóc rozwój

POROZUMIENIA W DUCHU DEKLARACJI ANGIELSKO - NIEMIECKIEJ, ZŁOŻONEJ W MONACHIUM 30-GO WRZEŚNIA.

Układ, zawarty w kwietniu pomiędzy moim rządem a rządem włoskim, ma wejść w życie niezwłocznie i sądzę, że układ ten wzmocni tradycyjne dobre stosunki, istniejące tak szczęśliwie i od tak długiego czasu pomiędzy naszymi obu krajami i że stanie się poważnym wkładem w dzieło pokoju europejskiego.

ZAPROSILEM KRÓLA RUMUNII, by złożył mi wizytę w tym miesiącu i cieszę się na myśl, iż odwiedzi moja stolica.

ZAPROSILEM RÓWNIEŻ PREZYDENTA REPUBLIKI FRANCUSKIEJ,

aby odwiedził mnie najbliższej wiosny i jestem przekonany, iż wizyta ta sprawi wielką satysfakcję całemu memu narodowi. Królowa i ja z wielką radością zamierzamy w lecie odwiedzić moje dominium Kanadę.

BYŁEM SZCZĘŚLIWY, MOGĄC PRZYJĄĆ ZAPROSZENIE, WYSTOSOWANE DO KRÓLOWEJ I DO MNIE PRZEZ PREZYDENTA, ABY ODWIEDZIĆ STANY ZJEDNOCZONE PRZED UKOŃCZENIEM PODROŻY DO KANADY.

Wysoko cenię ów praktyczny wyraz dobrych stosunków, istniejących pomiędzy naszymi krajami.

Moi ministrowie głęboko ubolewają z powodu trwania działań wojennych w Hiszpanii. Całkowicie popierając politykę nieinterwencji, przyczynia się oni wszelkimi środkami do przywrócenia pokoju w tym kraju. Rząd mój będzie gotów w każdej chwili, w której będą tego pragnęły

STRONY WALCZĄCE NA DALEKIM WSCHODZIE

pomóc w zrealizowaniu układu, który zapewni trwałą pokój w tym regionie.

W międzyczasie moi ministrowie uczynią wszystko możliwe w dziele ochrony interesów brytyjskich na odnośnych obszarach. Moi ministrowie przedłożą wam wkrótce

RAPORT KOMISJI ANKIETOWEJ W PALESTYNI I ZREFERUJĄ WAM POLITYKĘ, KTÓRA ZAMIERZA ZASTOSOWAĆ.

Panowie Członkowie Izby Gmin! Moi ministrowie wydali już wszystkie zarządzenia, celem wyasygnowania sumy 10 milionów funtów, która zostanie oddana do dyspozycji rządu Czechosłowacji na jego niezwłoczne potrzeby, zaś Wam przedłożone zostaną zarządzenia prawne, dotyczące pomocy finansowej dla tego rządu. Również będzie Wam przedłożony budżet. Aczkolwiek

WYPOSAŻENIE I ROZWÓJ MOICH SIŁ OBRONNYCH POSTĘPUJĄ

obecnie bardzo szybko, okres nadzwyczajnych okoliczności, który obecnie przeżywamy dowiódł, że

NALEŻY UZUPEŁNIĆ PEWNE LUKI W NASZYCH PRZYGOTOWANIACH OBRONNYCH, WOJSKOWYCH I CYWILNYCH.

Moi ministrowie badali te sprawy w świetle nabytych doświadczeń i we wła-

ściwym czasie wydadzą zarządzenia, mające na celu przyspieszenie i uzupełnienie zarządzeń, wydanych poprzednio.

Zagadnienia obrony cywilnej, dotyczący należytego wyzyskania możliwości wewnętrznych, celem ochotniczej służby narodowej, przykują odąd całkowitą uwagę jednego ministra — lorda pieczęci prywatnej. Rozwój pokoju europejskiego, będący celem, do którego mój rząd dąży wytrwale, winien, jak mam nadzieję, zwiększyć atmosferę zaufania i dać impuls do nowego rozwoju handlu, przemysłu i pracy.

Następnie król wyliczył szereg zarządzeń natury społecznej, gospodarczej i administracyjnej, kończąc mowę tronową następującą tradycyjną formułką:

„Modłę się, aby błogosławieństwem Boga Wszchemogącego wyniki waszych obrad mogły zwiększyć pomyślność mego narodu i wzmocnić pokój świata“.

Dziś deklaracja w sprawie Palestyny

Dyskusja nad mową tronową w Izbie Gmin i Izbie Lordów

LONDYN, 8 listopada.

(PAT) W dyskusji, jaka wywiązała się po mowie tronowej, zabrał pierwszy głos leader Labour Party Attlee, poddając krytyce politykę zagraniczną rządu.

Premier Chamberlain, który przemawiał po przedstawicielu stronnictwa pracy, oświadczył, iż niedawno omawiano układ monachijski i wejście w życie układu angielsko-włoskiego, wobec czego nie zamierza poruszyć tych spraw ponownie. Mówca wspominał o zaprosze-

niu króla rumuńskiego i prezydenta republiki francuskiej, zatrzymując się dłużej na zapowiedzi wizyty jaką król i królowa angielska zamierzają złożyć w Kanadzie i Stanach Zjednoczonych.

Premier zapowiedział, iż raport komisji, dotyczący projektu podziału Palestyny, będzie ogłoszony jutro wraz z oświadczeniem rządowym.

Po premierze przemawiali Sinclair i Maxton, którzy wyrazili się krytycznie o mianowaniu Macdonalda na podwój-

ne stanowisko ministra kolonii i dominiów.

W Izbie Lordów, po mowie tronowej zabrał głos przedstawiciel Labour Party Snell, po czym przemawiał liberal Crewe. W imieniu rządu odpowiedział Stanhope, zaznaczając, iż dyskusja na temat polityki zagranicznej odbędzie się wkrótce, wobec czego nie będzie poruszał tych zagadnień. Mówca podkreślił znaczenie odwiedzin króla i królowej angielskiej w Stanach Zjednoczonych. Dalsze obrady odroczone do czwartku.

Podział Palestyny ostatecznie zaniechany?

Komisja Woodheada nie osiągnęła jednomyślności. — Co zawierać będzie „Biała Księga”. — Powódź w Tel Awiwie

LONDYN, 8 listopada.

Jerozolimski korespondent „Daily Herald” ogłasza dziś rewelację o oczekiwany sprawozdaniu Komisji Woodheada. W Komisji, według informacji „Daily Herald”, nie osiągnięto jednomyślności. Sprawozdanie zawierać będzie przeto różne opinie i zalecenia większości oraz mniejszości Komisji.

Większość Komisji Woodheada wyraża wątpliwość, czy da się osiągnąć słuszny podział Palestyny. Większość stanęła bowiem na stanowisku, że ponieważ podział kraju jest w pierwszym rzędzie zagadnieniem politycznym, winien o tym rozstrzygnąć sam rząd, zaś Komisja Woodheada w tej sprawie zasadniczo wypowiedzieć się nie może. Większość Komisji zastrzega sobie jednak prawo, przedłożenia następujących uwag, które zdaniem komisji winny być wzięte pod uwagę przy ustalaniu planu podziału Palestyny, gdyby rząd z planu tego nie zrezygnował.

1) **PROJEKTOWANE PAŃSTWO ŻYDOWSKIE WINNO OBJAĆ: DOLNE SZARONU, EMEK IZRAEL I TEL-AWIW, LE CZ NIE HAIFE.**

2) **W SKŁAD PAŃSTWA ARABSKIEGO MA WEJŚĆ JUDEA, SAMARIA I JAFFA.**

3) **BRYTYJSKI OBSZAR MANDATOWY MA OBJAĆ JEROZOLIME, HAIFE, GALILEE I NEGEW.**

MNIEJSZOŚĆ KOMISJI WOODHEADA ODRZUCA PLAN PODZIAŁU W KAŻDEJ POSTACI.

Korespondent polityczny „News Chronicle” donosi, że rząd angielski podobno już

zrezygnował z planu podziału Palestyny.

Uzasadnienie nowego stanowiska rządu brytyjskiego wyluszczone będzie w „Białej Księdze”.

JEROZOLIMA, 8 listopada. (PAT) Do portu w Haifie zawinął parowiec brytyjski „Vasna”, na którego pokładzie przybyło 600 oficerów i żołnierzy brytyjskich, którzy wzmocnią oddziały brytyjskie w Palestynie.

Reuter donosi, że przeszło 340 osób które od dnia 1 sierpnia 1937 r. stanęły przed sądami wojennymi w Palestynie, 51 skazano na śmierć, 23 na dożywotnie więzienie, 101 na różne terminy więzienia, 101 uniewinniono, zaś 46 zestaa-

JEROZOLIMA, 8 listopada.

W Palestynie rozpoczął się już okres deszczowy. Ulewny deszcz padał przez 40 godzin i niektóre dzielnice Tel-Awiwu dotknięte zostały powodzią.

Mocno ucierpiały przedmieścia. W dzielnicy Hatikwah na pograniczu Jafy i Tel-Awiwu przeszło 100 rodzin ewakuowano z mieszkań, które znalazły się pod wodą. Kilka osób zaginęło i do tej pory ich nie odnaleziono. Akcja ratunkowa trwa.

Mimo ulewnych deszczów, terroryści kontynuują swą akcję. Autobusy żydowskie ostrzeliwane były w drodze z Tel-Awiwu do Szaronu. Ofiar w ludziach nie było.

Terroryści wtargnęli do szpitala rządowego w Gazie i zastrzelili rannego Araba.

Koleje czeskie nie przyjmują przesylek węgla z Polski

Warszawa, 8 listopada.

Ministerstwo komunikacji donosi, iż koleje czeskie wstrzymały aż do odwołania przyjęcie przesylek wagonowych węgla do Czech z Polski z przeznaczeniem do stacji leżących w Okregu dystrykcyjnym Praga, Pilzno i Hradec Kralove przez przejścia Bogumin, Szumbark.

Koleje czeskie wznowiły natomiast przewóz całowagonowych przesylek towarowych w komunikacji z Niemcami łącznie z obsadzonym obszarem Sudec-łim przez: Labositz—Terezin, Ludenburg—Mor, Nova Ves, Pladen—Mladotice, Verberschau—Louny, Mariental—

Velka Bystrice, Libock—Melnk, Libenau—Sychrov, Marshegg—Devinska, Nova Ves, Gross Umlowitz—Kaplice, Tuschkau Kosolup—Plzen, Erdweiss—Suchdol nad Luz, Weckelsdorf—Ces. Metuje, Sternberg—Bohunovice.

Ponadto koleje czeskie wznowiły z dn. 3-im listopada r. b. ogólny ruch na liniach: Rajhrad—Vranovice, Hrusovany i Brno—Zidlochovice i Vranovice—Pohorelice.

Do Węgier otwarte są z Czechosłowacji tylko przejścia: Parkan—Szob i Someskőljfalu.

Adres hołdowniczy Uniwersytetu Jagiellońskiego do P. Prezydenta

Warszawa, 8 listopada.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś J. M. prof. Lehr-Splawinskiego, rektora uniwersytetu Jagiellońskiego, który doręczył Panu Prezydentowi adres senatu Wszechnicy Jagiellońskiej, uchwalony w związku z rozszerzeniem południowych granic Rzeczypospolitej.

CASINO Pocz. 4, 6, 8, 10
Potężny film obyczajowy

WIEZIENIE BEZ KRAT

WIELKI SUKCES SEZONU!

<p>Listopad</p> <p>9</p> <p>Środa</p>	<p>Dziś Teodora</p> <p>Jutro Andrzej</p> <p>Wschód słońca 6.44</p> <p>Zachód słońca 15.59</p> <p>Wschód księżyca 17.32</p> <p>Zachód księżyca 3.47</p> <p>Długość dnia 9.28</p> <p>Ubyło dnia 7.35</p>
--	--

Krótkie wiadomości

KOMITET POMOCY ZIMOWEJ zbiera się dziś na posiedzenie organizacyjne. Posiedzenie odbędzie się o godzinie 7-ej wiecz. w sali obrad rady miejskiej. Dokonane na nim będą wybory władz i delegatów na zebranie komitetu wojewódzkiego oraz uchwalony preliminarz budżetowy na okres pięciu miesięcy.

NIENACZNY WZROST DROŻYŹNY zanotowano w Łodzi. W urzędzie wojewódzkim odbyło się wczoraj posiedzenie komisji do badania kosztów utrzymania. Komisja stwierdziła, że w październiku, w porównaniu z wrześniem, przeciętny wzrost cen artykułów pierwszej potrzeby wyniósł 0,31 proc.

41.445 ABONENTÓW radiowych zarejestrowano w Łodzi na dzień 1 listopada. W początku października było w Łodzi 40.354 radioabonentów. W ciągu ub. miesiąca zarejestrowano 2422 nowe zgłoszenia, ubyło zaś 1331 abonentów. W ten sposób w ciągu ostatniego miesiąca nastąpił przyrost 1095 abonentów.

TERENY NARCIARSKIE przygotowywane są już obecnie w Łagiewnikach pod Łodzią na obszarach miejskich. Na terenach tych obecnie budowane są szatnie, herbaciarnia i t. d. poza tym wygładzane są tereny zjazdowe, aby, gdy tylko spadnie pierwszy większy śnieg w tym roku, można było tereny oddać do użytku.

DZIŚ, W ŚRODĘ, do rejestracji powtórnej rocznika 1918 zgłosić się winni w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19 mężczyźni, zamieszkałi na terenie 5 komisariatu policji, o nazwiskach na litery N, O, P, i zamieszkałi na terenie 13 komisariatu, o nazwiskach na litery T, U, W, Z, Z.

Przeniesienie X komisariatu P.P.

Z dniem dzisiejszym X Komisariat P. P., który mieścił się przy ul. Żeromskiego 88 przeniesiony został do domu przy ul. Pierackiego 5.

Otwarcie lokal Str. Narodowego

Donosiliśmy, iż z polecenia władz bezpieczeństwa, przed kilku dniami zamknięte zostały wszystkie lokale Stronictwa Narodowego oraz lokal endeckich związków „Praca Polska”.

W dniu wczorajszym władze zezwoliły na ponowne otwarcie lokali. (t)

Życie powiatu łódzkiego

W dniu dzisiejszym, w środę, o godz. 15-ej w sali okręgowego towarzystwa organizacji i kółek rolniczych przy ul. Żeromskiego 74 odbędzie się posiedzenie komitetu pomocy zimowej bezrobotnym powiatu łódzkiego.

Porządek dzienny przewiduje: zaganienie, sprawozdanie z akcji pomocy bezrobotnym w r. ub., sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorium wydziałowi wykonawczemu, wybór władz komitetu pomocy zimowej i komisji rewizyjnej na rok 1938-39 oraz wolne wnioski.

Na posiedzenie to zaproszeni zostali reprezentanci wszystkich warstw mieszkalców powiatu łódzkiego.

Osobiste

P. Samuel Gecow otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi za działalność na polu gospodarczym.

Dziury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel — Limanowskiego 37, Sz. Jankielewicz — Stary Rynek 9, T. Stanciewicz — Pomorska 91, A. Borkowski — Zawadzka 45, B. Gluchowski — Narutowicza 6, St. Hamburg i S-ka — Główna 50, L. Pawłowski — Piotrkowska 307.

Chlorodont
pasta do zębów

odświeża i czyści jamę ustną i zęby, jak kąpiel odświeża ciało

Obchód Święta Niepodległości

odbędzie się w Łodzi według ustalonego programu.—W uroczystościach wezmą udział wszystkie organizacje społeczne

W dniu wczorajszym prezydium komitetu obywatelskiego obchodu Święta Niepodległości, 11 listopada, opracowało szczegóły programu, który w roku bieżącym, ze względu na 20-lecie radośnej rocznicy, otrzymał specjalnie obszerne ramy.

Jutro, w czwartek, o godz. 5,15 po poł. na ul. Żeromskiego, przed kościołem, odbędzie się **zbiórka orkiestr**. Stąd, po odmarszu pułku piechoty, który bierze udział w capstrzyku w związku ze świętem pułkowym, orkiestry odmaszerują według ustalonej trasy, aby capstrzyk odegrany został możliwie na wszystkich ulicach miasta.

W capstrzyku weźmie udział 11 orkiestr: policji państwowej, związku rezerwistów, PW kolejowego, PW szkolnego, tramwajowa, elektrowni, poczty, miejskiej straży ogniovej „Stella”, V oddziału straży ogniovej, VI oddziału straży ogniovej, X oddziału straży ogniovej. Celem podniesienia efektu przy capstrzyku, orkiestrom towarzyszyć będą

asysty honorowe z pochodniami lub latarniami.

W dniu 11 listopada o godz. 7 rano odegrane będą hejnały z wież kościołów i fabryk, a mianowicie: z wieży kościoła św. Krzyża przy ul. Sienkiewicza róg Przejazd, z wieży Katedry przy ulicy Piotrkowskiej, z wieży kościoła św. Kazimierza na Widzewie, z wieży fabryki Poznańskiego przy ul. Ogrodowej. Hejnał składać się będzie z jednej strofki „Pierwszej Brygady”, trzykrotnie powtarzanej.

O godzinie 10-ej odprawione zostanie w Katedrze uroczyste nabożeństwo. Wszystkie organizacje, stowarzyszenia i związki przybędą na plac Katedralny na godz. 9,15. Wejście dla organizacyj od ul. Wólczańskiej. Odcinek na ulicy Piotrkowskiej od Bandurskiego do placu Reymonta będzie zamknięty. Przy rogu ul. Wólczańskiej i ks. Skorupki oczekiwane będą podoficerowie porządkowi.

Kawalerowie orderu „Virtuti Militari”, którzy tego dnia obchodzą także

swoje święto, winni nosić pełne odznaki na płaszczach.

O godz. 9,35 raport dowódcy całości. O godz. 9,45 — przegląd przez dowódcę OK IV.

Po skończonym nabożeństwie nastąpi **blagostawienie wojska**, a następnie **wręczenie wojsku ofiarowanej przez społeczeństwo broni**.

O godz. 12-ej odbędzie się **defilada** ósemkami według następującego porządku:

Kawalerowie orderu „Virtuti Militari”, wojsko garnizonu łódzkiego, policja państwowa, hułce szkolne, Związek Strzelecki, PW przedpoborowe, PW specjalne, Związek Rezerwistów, PW pocztowe, dalej hułce kobiece — PWK, Związek Harcerstwa, Związek Strzelecki, stowarzyszenia PW bez broni, następnie — związki historyczne sferowane, związki historyczne niesferowane, Sokół, Związek Oficerów Rezerwy, Związek Podoficerów Rezerwy, PW kolejowe, PW pocztowe, szkoły.

W dalszym ciągu postępować będą organizacje młodzieżowe: Związek harcerstwa polskiego, Służba młodych OZN, Katolickie stowarzyszenie młodzieży, Wydział młodych PPS, TUR, czerwone harcerstwo, Organizacja młodzieży pracowniczego uniwersytetu społecznego, Stowarzyszenie młodzieży mariawickiej, PCK, LMP, LOPP.

Zamykać defiladę będą związki zawodowe, cechy rzemieślnicze, straż pożarna i LOPP na autach.

Zarząd Związku Handlowców Polskich zawiadamia, że w dniu 11-go listopada r. b. o godzinie 8,15 rano w lokalu Związku odbędzie się **zbiórka członków Związku**, po czym nastąpi wymarsz ze sztandarem związkowym do Katedry dla wzięcia udziału w ogólnym obchodzie Święta Niepodległości.

Zarząd Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych, Koła w Łodzi, Wólczańska 91, zwraca wszystkich członków Koła, do stawienia się w dniu 11 listopada r. b. o godz. 8-ej rano, w lokalu Stowarzyszenia, celem wzięcia udziału w obchodzie 20-iej rocznicy odzyskania Niepodległości, przy czym uprasza się członków o wzajemne powiadomienie.

Komitet Wielkiej Synagogi przy Al. Kościuszki urzęduje w piątek, dnia 11 listopada, o godzinie 9-ej rano uroczyste nabożeństwo dla społeczeństwa żydowskiego, celem uczczenia dwudziestolecia Wskreszenia Rzeczypospolitej Polskiej. Delegaci zrzeszeń społecznych proszeni są o zgłoszenie się do Kancelarii Synagogi w godzinach od 4-6 po poł. celem odbioru kart wejścia. Tegoż dnia o godzinie 10,30 odbędzie się w Wielkiej Synagodze drugie nabożeństwo specjalne dla młodzieży szkolnej.

SIWIEJĄCE WŁOSY
to pierwszy wriastun jesieni życia.
PRZYWRACA WŁOSOM PIERWOTNĄ BARWĘ
ODSIWIACZ
ORIENTINE
PARFUMERIE d'ORIENT S.A. WARSZAWA

Wybory rady miejskiej

Badania list kandydatów trwają. — Wybory do rad gromadzkich i gminnych

Przygotowania do wyborów do rady miejskiej w Łodzi toczą się w dalszym ciągu. Właściwa akcja wyborcza jeszcze się nie rozpoczęła — spodziewać się jej należy dopiero w drugiej połowie bieżącego miesiąca, kiedy już będzie ostatecznie wiadome, jakie listy kandydatów zostały uznane przez główną komisję wyborczą za ważne, a które zostały unieważnione.

Jak dotąd kilka list uległo już zakwestionowaniu.

W dniu wczorajszym starosta powiatowy łódzki, mgr. Denys, zarządził wybory do rad gromadzkich na terenie powiatu łódzkiego. W myśl zarządzenia starosty, do dnia 16 bm. powołane będą

komisje wyborcze, do dnia 23 bm. przygotowane spisy wyborców, które wyłożone będą następnie do publicznego przeglądu w dniach 24-26 bm., dalej w czasie od 27 do 29 bm. zgłaszane będą listy kandydatów na radnych gromadzkich i wreszcie w dniu 11 grudnia odbędzie się głosowanie.

Po wyborach gromadzkich zarządzone będą wybory do rad gminnych na terenie powiatu łódzkiego.

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach zarządzone mają być wybory do rad gromadzkich na terenie wszystkich powiatów województwa łódzkiego. Wybory odbędą się w czasie między 11 grudnia a 18 stycznia. (t)

Łódź ma największą śmiertelność wśród dzieci

W roku 1937 było aż 17 proc. zgonów niemowląt. — Utworzono specjalny referat dla zwalczania tej plagi

Polska należy do krajów o wysokim poziomie przyrostu naturalnego. Wyjątkiem jest jedynie miasto — Łódź. Podczas gdy npr. w roku 1935 ogólny przyrost naturalny dla całego państwa wyniósł 12,1 pro mille, w Łodzi przyrost naturalny wyniósł 0,1 pro mille. Zśród dwunastu największych miast Polski, Łódź w latach 1931-36 wykazała najniższy przyrost naturalny.

Interesujących szczegółów na ten temat udzielił nam dr. Franciszek Mikinka, referent wydziału zdrowia publicznego w Łodzi.

— W Polsce w porównaniu z krajami zachodnimi — mówi dr. Mikinka — śmiertelność wśród niemowląt jest wyjątkowo duża. Największy zaś odsetek

zgonów wśród niemowląt przypada na Łódź. W roku 1937 na 100 urodzeń żywych było 19 proc. zgonów niemowląt.

Z grup wyznaniowych największy odsetek śmiertelności w roku 1937 przypada na wyznanie rzymsko-katolickie, drugie miejsce zajmują Żydzi, trzecie — ewangelicy. Chłopcy umiera więcej niż dziewczynki. Z pór roku największa ilość zgonów przypada na lato i jesień.

W Łodzi powołano specjalny referat do walki ze śmiertelnością niemowląt. Prace referatu składają się z dwóch działów. Jeden — to studia teoretyczne, drugi — to akcja, zmierzająca do złagodzenia tej klęski. W zakres działalności referatu wchodzi: szczegółowa ewidencja zgonów niemowląt, badanie przyczyn

nowości zgonów, wnioski w sprawie pogłębienia i rozszerzenia działalności istniejącej już w Łodzi stacji opieki nad matką i dzieckiem, wnioski w sprawie walki z chorobami zakaźnymi i społecznymi, rozwijanie akcji higieniczno-propagandowej, powołanie do życia miejskiej komisji pediatrycznej, współpraca z inspekcją pracy i t. d. (t)

Proszek ad **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze zębami
KOWALSKINA
Przy przeziębieniu
GRYPIE i KATARZE

W dniu 10 listopada 1938 r. o godzinie 10 rano w Kościele Katedralnym w Łodzi zostanie odprawione uroczyste nabożeństwo żałobne za spój dusz, poległych śmiercią chwalebną w obronie współobywateli, policjantów województwa łódzkiego:

1. post. mil.	Joachimiaka Kazimierza	20. post.	Dana Józefa
2. kaprala „	Rutkowskiego Ignacego	21. st. post.	Chojnackiego Antoniego
3. „ „	Pasikowskiego Bolesława	22. post.	Nowickiego Wacława
4. „ „	Stankiewicza Andrzeja	23. „	Miazka Edwarda
5. przod.	Sztorca Wiktora	24. st. post.	Wapszo Władysława
6. „	Flaka Antoniego	25. post.	Kwietnia Ludwika
7. post.	Kłosa Wojciecha	26. st. post.	Kopani Jana
8. „	Hajduka Stanisława	27. post.	Woźniaka Pawła
9. „	Najmana Aleksandra	28. „	Antczaka Mariana
10. „	Urbańskiego Stanisława	29. „	Łaszewskiego Teofila
11. przod.	Radzikowskiego Hieronima	30. „	Korzeniowskiego Jana
12. post.	Szmidta Wincentego	31. st. post.	Swierczyńskiego Antoniego
13. st. post.	Grzywacza Franciszka	32. post.	Serwy Józefa
14. „ „	Kubackiego Konstantego	33. „	Andysza Stefana
15. post.	Olszewskiego Wacława	34. „	Dobrowolskiego Stefana
16. st. przod.	Woźniaka Jana-Wiktora	35. „	Karaska Zygmunta
17. st. post.	Kusidla Władysława	36. przod.	Stępnia Józefa
18. post.	Waliszewskiego Walentego	37. st. post.	Matuszczaka Stanisława
19. „	Nagockiego Ignacego	38. post.	Kołodziejczyka Feliksa

Na nabożeństwo zaprasza wdowy, sieroty, rodziny i bliskie poległym osoby, tudzież jak najszerzy ogół społeczeństwa.

KOMENDANT WOJEWÓDZKI P. P. W ŁODZI

Oficjalne wyniki wyborów do sejmiku

będą ustalone w dniu dzisiejszym. — O czym świadczy frekwencja wyborcza w poszczególnych okręgach i obwodach

Dzisiaj zakończone będą ostatecznie prace nad ustaleniem wyniku wyborów do sejmiku w trzech okręgowych komisjach wyborczych w Łodzi. Prace komisji 16 okręgu trwają już od dwóch dni, zaś komisje okręgów 15 i 17 przystąpiły do prac w dniu wczorajszym. W czasie ustalania wyniku wyborów, obecni są pełnomocnicy wszystkich kandydatów na posłów.

Zasadniczo prace komisji okręgowej polegają tylko na sprawdzeniu działań arytmetycznych w obliczeniach t. j. sumowaniu wszystkich głosów z poszczególnych obwodów oraz na sprawdzeniu tych kart wyborczych, które przez komisje obwodowe zostały uznane za nieważne.

Po ukończeniu tej czynności okręgowa komisja wyborcza sporządza zestawienie liczb wyborców, głosujących, głosów nieważnych i głosów ważnych oddanych na każdego kandydata na posła i jeden egzemplarz zestawienia załącza do protokołu, drugi zaś przesyła do głównego urzędu statystycznego. Ostatnim etapem prac komisji jest sporządzenie protokołu, który zawiera listę głosów oddanych na każdego kandydata na posła oraz imiona, nazwiska, wiek, zawód i miejsce zamieszkania wybranych posłów. Protokół ten przekazany zostaje generalnemu komisarzowi wyborczemu.

Bezpośrednio po tym okręgowe komisje wyborcze rozwiązują się. Urządzą jedynie do 25 b. m. przewodniczący okręgowej komisji, na wypadek, gdyby wniesione zostały jakieś protesty przeciwko wyborom.

Po ogłoszeniu w „Monitorze Polskim” wyniku wyborów do sejmiku, generalny komisarz wyborczy przysłał wybranim posłom listy wierzytelne.

Jak się dowiadujemy, obwodowe komisje wyborcze tak skrupulatnie wywiązały się ze swych zadań przy obliczaniu wyników wyborów, że komisje okręgowe tylko w minimalnym stopniu

będą musiały skorygować niektóre cyfry.

Powracając jeszcze do wyniku wyborów w Łodzi, podkreślić należy, że same wybory niedzielne odbywały się w atmosferze spokoju i bez jakiegokolwiek nacisku w kierunku głosowania na tego czy innego kandydata. Świadczy o tym fakt rzucenia wielkiej liczby głosów na kandydatów, umieszczonych na trzecim i czwartym miejscu.

Ciekawe wahania wykazała frekwencja wyborcza w poszczególnych obwodach łódzkich. Niektóre obwody wykazywały frekwencje dochodzące do 95 proc., w niektórych natomiast frekwencja była minimalna, nieprzekraczająca 25 proc. Uwagę zwraca frekwencja w niektórych obwodach, w których w latach 1934 i 1936 padły największe ilości głosów przy wyborach do rady miejskiej, na listy Stronnictwa Narodowego, jak nprz. Żubardz i Marysin.

Podczas gdy cały okręg 15 miał najniższą stosunkowo frekwencję, w tych obwodach odsetek głosujących był najwyższy, dochodząc do 76—78 proc.

Charakterystyczne też jest, jak silnie są wpływy Łodzi na nastroje w powiecie łódzkim. Te obwody powiatu łódzkiego, które bezpośrednio sąsiadują z Łodzią, wykazywały frekwencje 56—58 proc., a wlec taka sama jak w Łodzi. Natomiast dalej położone od naszego miasta obwody powiatu łódzkiego wykazywały znacznie wyższą frekwencję miejscami dochodzącą do 90 proc.

To samo mniej więcej obserwuje się w ośrodkach miejskich na terenie całego województwa. Ośrodki miejskie dały stosunkowo niższą frekwencję głosujących, zbliżoną do frekwencji łódzkiej, podczas gdy ośrodki wiejskie dały frekwencje znacznie wyższe. (s)

Tabela porównawcza

udziału w wyborach do 5 ciał sejmików

Poniżej zamieszczamy tabele porównawcze procentowego udziału głosujących w pięciu kolejnych wyborach do sejmiku:

Województwa	R. 1922	R. 1928	R. 1930	R. 1935	R. 1938
Warszawa	71.6	69.8	64.7	30	53.4
Warszawskie	81.7	84.4	76.7	41	66.2
Łódzkie	84.8	85.3	79.3	37	60.9
Kieleckie	82	83.9	71.1	37	67.2
Lubelskie	75.3	79.9	69.8	40	71.7
Białostockie	69.3	72.8	72.3	57	76.7
Wileńskie	57.4	65.2	58.9	43	70.9
Nowogródzkie	55.8	64.7	62.6	65	68.6
Poleskie	54.2	65.2	68.8	67	72.8
Wolyńskie	59.1	68.7	61.2	65	74.7
Poznańskie	87.4	84.5	76.4	38	63.8
Pomorskie	82	88.1	71.7	46	64.9
Śląskie	65.7	90.6	90.6	77	77
Krakowskie	71.4	80.5	76	43	47.1
Lwowskie	52.7	75.7	73.1	43	64.6
Stanisławowskie	32.1	76.2	80.4	42	66.2
Tarnopolskie	35.1	78	77	59	82.2
Przeciętna	67.9%	78.5%	74.8%	46%	67.4%

Oflary na F.O.N.

W tygodniu ubiegłym na ręce dowódcy O. K. IV pana generała Thommego zostały złożone następujące ofiary na dobro Armii:

- 1) duchowieństwo diecezji łódzkiej zł. 15.000,
  - 2) robotnicy, pracownicy umysłowi i firma Union Textile S. A. w Częstochowie zł. 52.000,
  - 3) robotnicy i pracownicy umysłowi firmy Ludwik Geyer w Łodzi zł. 23.940,
  - 4) pracownicy Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi zł. 9.583,77,
  - 5) sprzedawcy i pracownicy gazet m. Łodzi zł. 1.107,42,
  - 6) członkowie cechu rzeźniczo-wydłubiarskiego w Łodzi zł. 9.519,00,
  - 7) stowarzyszenie plant. buraka cukrowego cukrowni „Wielun” w Wieluniu zł. 5.534,
  - 8) Komitet zbiórki na ufundowanie karabinu maszynowego w Andrzejowie koło Łodzi zł. 1.301,
  - 9) Zakłady przemysłowe Jan Krause w Andrzejowie, poczta Andrzejów k. Łodzi zł. 1.435,
  - 10) Obywatele m. Rudy Pabian. zł. 4.896 gotówką i zł. 1.000 6 proc. Poż. Narod.,
  - 11) Szkoły powszechnie Nr. 1, 2, 3 i 4 w Rudzie Pabianickiej zł. 770,
  - 12) Szkoła powszechna w Andrzejowie koło Łodzi zł. 50,
  - 13) Pracownicy firmy fabr. wyr. włók. Chłl Glass, Pabianice, ul. Maślana 1 — zł. 165,
  - 14) Firma fabr. wyr. włók. Chłl Glass, Pabianice, ul. Maślana 1 — zł. 50.
- Ponadto kelnerzy restauracji hotelu „Mantouffel”, pp: Zimniak, Sobolewski, Zawadzki, Tomczyk, Wleczorek, Stasiak, Tobiński, Chłczosz, Pułaj, Domagała — złożyli kwotę zł. 100.

ZBIÓRKA NA F. O. N.

Zarząd Koła rodziców i dyrekcja gimnazjum A. Skrzypkowskiej na posiedzeniu w dniu 7 b. m. postanowił z okazji przypadającej w dniu 11 listopada dwudziestej rocznicy Niepodległości Państwa Polskiego złożyć ofiarę na Fundusz Obrony Narodowej.

Wobec powyższego zarząd Koła rodziców zwraca się z apelem do wszystkich rodziców, których dzieci uczęszczały do tej szkoły o składanie możliwie jaknajwiększych ofiar na ten cel.

O miejscu składania ofiar będą rodzice oddzielnie powiadomieni.

Wydawnictwo „REPUBLIKA”

Sp. z ogr. odp.

Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Uczcijmy XX-lecie Niepodległości ofiarą na ścigacza Marynarki Wojennej

Kryzys ustrojowy we Francji?

Wielka finansjera i reprezentujące ją banki bronią się zaciekle przed reformami, uszczuplającymi ich stan posiadania oraz wpływy. — Do czego zmierza min. Reynaud

Paryż, w listopadzie. (F). W dniu 27 października, na kongresie partii radykalnej, której jest przewodniczącym, oświadczył Daladier, iż drogę swą obrął i że z niej nie zbroczy. Od tego dnia upłynęło już dużo czasu. I do dziś cała Francja pyta z lękiem lub z nadzieją — jaka jest owa droga, którą obrął prezes rady ministrów i dla czego, jeśli ją obrął — jeszcze na nią wyraźnie nie wkroczył.

Bowiem po zjeździe marsylskim, a najpóźniej w dniu 31. października spodziewano się, iż rząd wystąpi z pierwszymi dekretami w dziedzinie finansowej — dekretami, będącymi pierwszymi słupami granicznymi owej nowej drogi premiera Daladier, a mającymi doprowadzić do uzdrowienia gospodarki finansowej Francji. Ale zamiast dekretów, pojawił się meldunek o ustąpieniu ministra finansów Marchandea i objęciu przezeń teki sprawiedliwości, podczas, gdy Paul Reynaud — minister sprawiedliwości został mianowany ministrem finansów.

Ta zamiana tek jest potwierdzeniem poglądów o poważnych rozbieżnościach w łonie samego rządu. Oczywiście, że rodzi się pytanie, jakie będą konsekwencje tej zmiany. Ponieważ Marchandea pozostał w gabinecie — będzie najpewniej w opozycji do większości swych kolegów, a napewno w opozycji do swego następcy w resorcie finansów. Jedynomyślności w łonie rządu to przesunięcie nie spowoduje zatem napewno.

Jak słychać — stanowisko ministra finansów ofiarowywał premier początkowo ministrowi Bonnet, który już tę tekę piastował. Ale Bonnet wolał pozostać przy swej roli kierownika polityki zagranicznej Francji.

W kołach giełdowych panuje przekonanie, że Marchandea ustąpił wsku-

tek nacisku wielkich banków. Bowiem nosił się z zamiarem stosowania metod jak najostrożniejszych aż do przymusowego zabierania bankom zapasów złota. Jego plan finansowy był dalszym krokiem w kierunku kontroli dewiz, autarkii gospodarki przymusowej. W kołach giełdowych twierdzą ponadto, że plan Marchandea był bardzo zbliżony do planu gabinetu Bluma. Blum został właśnie z powodu tego planu obalony, a wśród osobistości, które ów plan premiera Bluma zwalczały i niemiłosiernie krytykowały — był nikt inny jak... Marchandea!

Paweł Reynaud jest deputowanym drugiego obwodu Paryża, okręgu giełdy i wielkich banków. Przed jeszcze niedawnym czasem był Reynaud za dewaluacją franka. Dziś, gdy dwukrotnie dewaluacja nie doprowadziła do rezultatów pozytywnych — sprzeciwiła się Paul Reynaud dalszemu obniżeniu franka. Naogół jest on zdania, iż sanacja skarbu państwa, któremu brak wielu miliardów, to nie tylko zagadnienie czysto finansowe, lecz, że jest to problem ogólnie - gospodarczy, problem produkcji przede wszystkim.

W każdym razie przeważa w Paryżu pogląd, że podczas sanowania finansów — będzie nowy minister jak najbardziej oszczędzał wielki kapitał i wielkie banki. Ograniczy się najpewniej do metod liberalnych, o które stale walczy senat, który dotąd konsekwentnie sprzeciwiał się wszelkim radykalnym interwencjom w dziedzinie finansów.

Nie będziemy dalecy prawdy, jeśli stwierdzimy, że Paryż spogląda dziś na „eksperyment Reynaud” jako na ostatnią próbę, która uratować ma pozycję gospodarczą, a więc, w rezultacie, wogóle pozycję obecnego rządu. Jeśli metody Reynaud zawiodą — Francja przejdzie napewno na drogę gospodarki przymusowej.

Trzeba się liczyć z wielką zrezygnacją Reynaud. Jest to jedna z najcięższych głów dzisiejszej Francji, prawdziwy mąż stanu, człowiek o bardzo jasnym sposobie myślenia, wielkich zdolnościach, silnej woli i bardzo przy tym drobnej postaci. Jeśli ten człowiek okaże się bezsilny — będzie to dowód, że trzeba zmienić politykę gospodarczą Francji do gruntu.

Nowy minister finansów już jest przy pracy. Pierwsze jej rezultaty będą znane dopiero za kilka dni. Narazie minister bada bilanse. Potem nastąpią obrady w łonie rządu.

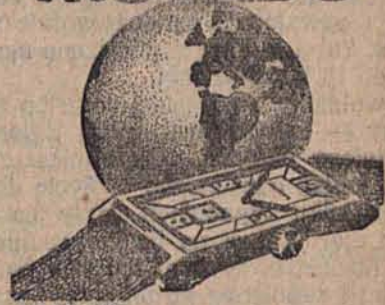
Czas jednak nagli. Pełnomocnictwa, o które rząd tak bardzo zabiegał, wygasają w dniu 15 listopada. Pozostało czasu bardzo niewiele, jeśli zważyć, że 11. listopada jest dniem święta narodowego, w którym członkowie rządu wezmą żywy udział.

Czy Daladier zdoła w ostatniej chwili wydać owe dekryty finansowe, o które tak walczył?... Oczywiście, że rząd mógłby przyjść do izb i domagać

Na całym świecie

ROZPOWSZECHNIONE SA ZEGARKI

MOVADO

162 PIERWSZE NAGRÓDY.

się przedłużenia terminu, ale toby było w oczach wielu poważną utratą prestiżu. Przecież nie dalej jak 5. października oświadczył Daladier, że bez pełnomocnictw finansowych nie będzie w stanie kontynuować swej misji choćby przez jedną godzinę...

Prawda, że już nazajutrz, 6. października, po uzyskaniu pełnomocnictw, oświadczył, że uczyni z nich użytek w chwili, gdy to uzna za stosowne.

Po dwóch tygodniach głosił jeden z dzienników paryskich, że premier już swój plan wygotował. Potem nastąpiło oświadczenie z dnia 27 października, według którego od dnia 31. października rozpocząć się miały dekryty. I wtedy właśnie ustąpił Marchandea.

Wydarzenia we Francji układają się w węzeł niemal dramatyczny. Niewątpliwie daje się odczuć pewien kryzys samego ustroju. Od postąpić Daladiera zależeć będzie, czy ów ustrój zda egzamin dalszego życia.

Dozbrojenie Polski na morzu winno być troską każdego obywatela

Wybory uzupełniające w Ameryce

Wybranych będzie 32 gubernatorów i 432 członków Izby Reprezentantów

NOWY JORK, 8 listopada. (PAT) Dzisiaj 40 milionów obywateli Stanów Zjednoczonych w 47 stanach dokona wyboru 35-ciu senatorów i 432 członków Izby Reprezentantów. Poza tym dokonany będzie wybór 32 gubernatorów i wyższych funkcjonariuszów w tych stanach. Jedyne w stanie Maine wybory dziś nie będą się odbywały, gdyż przeprowadzono je w październiku. Technika wyborcza w Stanach Zjednoczonych jest niebywale udoskonalona. Doprowadzono do tego, że 40 milionów głosów oddanych w tak różnorodnych wyborach, obliczone będą w czasie krótszym, niż 24 godziny. Amerykanie szyczą się tym, uważając obecną technikę

wyborczą za triumf nauki i techniki współczesnej. W niektórych stanach, gdzie gęstość zaludnienia jest większa, wybory dokonywane będą przy pomocy specjalnych maszyn, podobnych w swej konstrukcji do maszyn kalkulacyjnych. Wyborca oddawać będzie głos przez poruszenie specjalnej dźwigni, która automatycznie rejestruje liczbę głosów na liczniku. Maszyny do głosowania rozlokowane zostały w bardzo wielu punktach, a m. inn. u fryzjerów, w drogeriach, piekarniach, szkołach itd. System składania głosów do urny został utrzymany jedynie w okręgach rolniczych.

Wóz propagandowy Polskiego Radia w wędrowce po Śląsku Zaolzańskim

Pierwszy z serii wozów propagandowych, jakie dla obsługi terenu uruchomiło Polskie Radio, odbył swą podróż inauguracyjną w ubiegłym tygodniu po Śląsku Zaolzańskim, wędrując przez miasta, miasteczka, osiedla i wsie. Trasa wozu prowadziła z Katowic przez Cieszyn, Trzyniec, Cierlicko, Szumbark, Suchą Karwinę, Orłow, Rychwald, Bogumin i Frysztat. We wszystkich miejscowościach spotykał się

wóz z bardzo gorącym przyjęciem miejscowej ludności, która witała i żegnała go entuzjastycznie. Praca wozu na terenie Zaolzia polegała na informowaniu ludności o rozwoju radiofonii polskiej, zaznajamieniu z programem przy specjalnym uwzględnieniu audycji regionalnych Rozgłośni Katowickiej. Podróż urozmaicona była transmisjami oraz audycjami muzyczno-słownymi, nadawanymi ze studia wozu.

Złote i srebrne wawrzyny akademickie

Lista odznaczonych zawiera kilkaset nazwisk

- WARSZAWA, 8 listopada.
- P. Minister W. R. i O. P. na wniosek Polskiej Akademii Literatury nadał złoty wawrzyn akademicki następującym osobom:
- ZA WYBITNĄ TWÓRCZOŚĆ LITERACKĄ:**
Wacław Gąsiorowski, Stefan Kiedrzyński, Zygmunt Kisielewski, Maria Kuncewiczowa, Władysław Sebyła, Bruno Szulc, Zygmunt Załeski, Karol Wiktor Zawodziński, Henryk Zbierzchowski.
- ZA PRACĘ PISARSKĄ I WYDAWNICZĄ POZA GRANICAMI KRAJU, ZWIĄZANA Z DZIAŁANIAMI PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO:**
J. E. Toroullu, profesor uniwersytetu.
- ZA WYBITNĄ TWÓRCZOŚĆ NAUKOWĄ, ZWIĄZANA Z LITERATURĄ PIĘKNĄ:**
Ludwik Bernacki, dyr. zakł. nar. im. Ossolińskich, Wilhelm Bruchnański, prof. uniw., Jan Stanisław Bystron, prof. uniw., Julian Krzyżanowski, prof. uniw., Roman Pollak, prof. uniw.
- ZA WYBITNE ZASŁUGI DLA POLSKIEJ SZTUKI WOGÓLE:**
Stanisław Ostoja-Chrostowski, artysta-grafik, Władysław Jaroński, prof. Ak. Sztuk Pięknych, Fryderyk Pautsch, prof. Ak. Sztuk Pięknych, Jan Henryk Rosen, artysta-malarz, Kazimierz Sichiński, prof. Akademii Sztuk Pięknych, Rudolf Świerczyński, architekt, Stanisław Michalski, dyrektor Fund. Kult. Nar. im. J. Piłsudskiego.
- ZA ZASŁUGI DLA DOBRA LITERATURY:**
Tadeusz Salon, wicewojewoda śląski, Feliks West, księgarz i wydawca.
- ZA ZASŁUGI DLA POLSKIEJ SCENY:**
Zofia Jaroszevska, art. dramatyczna, Stanisław Stanisławski (art. dram., Aleksander Węgielko, art. dram.
- ZA KRASOMÓWSTWO SADOWE:**
Leon Berenson, adwokat, Mieczysław Urban Jarosz, adwokat, Marian Niedzielski, adwokat.
- ZA ZASŁUGI DLA DOBRA POLSKIEJ KULTURY WOGÓLE:**
Władysław Bazylewski, dziennikarz, Władysław Dembiński, kurator, Władysław Kilński, plk. dypl., Jan Koftaj-Srednicki, gen., Ks. dr. Tadeusz Kruszyński, Konrad Libicki, dyr. „Polskiego Radia”, Maria Mickiewiczówna, Antoni Mikulski, b. dyr. seminar., Mieczysław Wyżel-Szczyński, prezes Zw. Dziennikarzy Rzpłt.
- Ogłoszona lista zawiera następnie kilkaset nazwisk osób, odznaczonych srebrnymi wawrzynami, a m. inn. Jana Augustyniaka, dyrektora biblioteki publicznej w Łodzi.
- Za zasługi dla polskiej sceny srebrnymi wawrzynami odznaczeni zostali m. inn.: Władysław Luczak, dyr. teatru, Antoni Piekarski, art. dram., Zofia Jachimecka, art. dram., Zofia Czapliska, art. dram.

Kino **EUROPA** OSTATNI DZIEŃ!

Pocz. 4, 6, 8, 10.

Fascynujący film wg. najnowszej powieści **MARIJ RODZIEWICZOWY**

FLORIAN

W r. gł. KAZIMIERZ JUNOSZA - STEPOWSKI

Ceny miejsc od 80 gr.

Śladami krwawego wampira Łodzi

Grüning jest sprawcą dalszych 4-ch zbrodni. — Władze wszczęły energiczne poszukiwania

Ferdynand Grüning — 53-letni wędrowny blacharz — wampir łódzki, morderca-zwyrodnialec, wywodzący się z przestępczej linii od Landru, Kuertena i Weidmanna, osadzony w więzieniu w Łodzi i mający początkowo na sumieniu cztery morderstwa — jak się w obecnej chwili wydaje — dopuścił się kilku dalszych zbrodni tego samego rodzaju.

Jak już wspominaliśmy — w roku 1926 skazany został Grüning za zabójstwo i zgwałcenie na dożywotnie więzienie, którą to karę zmniejszono mu potem do 10 lat więzienia.

Zwolniony z więzienia na urlop zdrowotny — zamordował pod Zgierzem 11-letniego chłopca. Ciało nieszczęśliwego malca odnaleziono w życie dopiero po kilku tygodniach. Były na nim ślady morderstwa na tle zwyrodnienia.

8 lipca r. b. dokonał ten sam potwór gwałtu i zabójstwa na 8-letniej Lucynie Góra pod Piotrkowem i wreszcie 17 października zamordował 9-letnią Władysławę Bagrowską i ciało jej w okropny sposób poćwiartował. Dopiero po tej zbrodni został Grüning ujęty.

Kierujący dochodzeniem prokurator Maciejewski, w słusznym przeświadczeniu, iż te cztery morderstwa nie wyczerpują łańcucha zbrodni zwyrodnialca — stwierdził, że do czterech znanych już zbrodni tego monstrum doliczyć można jeszcze dalsze.

W roku 1923 zamordował Grüning pod Częstochową 8-letnią dziewczynkę, a w roku 1925 — ofiarą jego padła 12-letnia dziewczynka.

Ponadto z zbrodni świeższej daty prawdopodobnie dziełem krwawego potwora jest zabójstwo kobiety pod Łodzią z czerwca r. b., oraz zgwałcenie

dziewczynki w Łodzi w dniu 1 października r. b.

W tych okresach Grüning był w Łodzi i on najpewniej dopuścił się i tych dwóch przestępstw.

Dochodzenie toczy się w dalszym

ciągu. Wampir przecież włóczył się po wsiach w okolicach. Droga jego mogła się znaczyć krwią ofiar...

Władze zbierają dalsze dane i czynią jak najenergiczniejsze poszukiwania. (i)

Akademia ku czci pierwszego rządu polskiego

odbyła się z inicjatywy PPS w Filharmonii

PPS, która bierze udział w ogólnym obchodzie Święta Niepodległości w dniu 11 listopada i wysłała na defiladę swe organizacje młodzieżowe, onegdaj wieczorem zorganizowała uroczystą akademię w sali Filharmonii, dla uczczenia rocznicy utworzenia pierwszego rządu polskiego w Lublinie. Na czele tego rządu stanął, jak wiadomo, ś. p. Ignacy Daszyński, zaś tekę ministra spraw wojskowych dźwierzł Marszałek Śmigły Rydz.

W akademii wzięły udział, poza PPS — klasowe związki zawodowe, Stronictwo Demokratyczne, Niemiecka socjalistyczna partia pracy, Bund, oraz szeregi innych organizacji.

Przemówienia wygłosili: w imieniu

PPS — Wachowicz, w imieniu Stronictwa Demokratycznego — Palusiński, w imieniu Stronictwa Ludowego — Balcerzak, w imieniu NSPP — mż. Zerbe i w imieniu Bundu — Nutkiewicz.

Mówcy wskazywali na udział robotników i chłopów w walkach wyzwoleniczych o niepodległość Polski. Po za tym przemówienia zawierały silne akcenty przeciwko ruchowi antysemitkiemu, podkreślając konieczność solidarnej akcji wszystkich ludzi pracy, bez względu na wyznanie i pochodzenie, na rzecz potężnego rozwoju Polski.

Po przemówieniach odbyła się część koncertowa.

Prawo do Szczęścia

taki tytuł nosi sfilmowana powieść
DOŁĘGI MOSTOWICZA

Ostatnia Brygada

Jest to nowy triumf tego najpoczytniejszego dz.ś. autora polskiego
po „PROFESORZE WILCZURZE”.

Z życia robotniczej Łodzi

Delegacja sezonowców jedzie do Warszawy. Zatargi i strajki

W sobotę udaje się do Warszawy delegacja klasowego związku robotników sezonowych, która interweniować będzie w ministerstwie opieki społecznej w sprawie zasiłków doraźnych dla tych zwalnianych robotników sezonowych, którzy nie przepracowali 156 dni, a tym samym nie nabyli praw do zasiłków ustawowych.

Wczoraj zlikwidowany został częściowo strajk krawców, zatrudnionych

dla magazynów konfekcyjnych. Zśród 300 strajkujących chałupników przystąpiło do pracy już 200. Uzyskali oni podwyżkę płac w granicach od 35 do 50 proc.

Dziś odbędzie się w inspekcji pracy konferencja w sprawie likwidacji trwającego już od tygodnia strajku w fabrykach filcu. Jak wiadomo, strajk wynikał na tle różnicy zdań przy opracowywaniu tekstu układu zbiorowego. (i)

REPREZENTACYJNE KINO

RIALTO

DZIŚ REWELACYJNA
PREMIERA!
NAJWIEKSZA ATRAKCJA
ŚWIATOWYCH EKRAŃÓW

INDYJSKI GROBOWIEC

Zazdrość i miłość
potężnego władcy
ściga ukochaną
przez stolice świata!
Bombaj, Londyn,
New-York!

Obsada:
LA JANA
FRYDERYK DOUGEN
GUSTAW DIESSL
THEO LINGEN

Reżyser a.
RYSZARD EICHBERG
II i ostatnia część „Tygrysa
z Esznapuru” stanowiąca
odrębną całość

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27).

Dziś, w środę, o godz. 8.30 wiecz. komedia B. Shawa „Major Barbara”, w reżyserii dyr. K. Borowskiego.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w środę, o godz. 8.15 wiecz. śliczna komedio-opera Kamińskiego „Skalmierzanki”.

HANKA ORDONÓWNA W ŁODZI

Hanka Ordonówna przyjeżdża do Łodzi i wystąpi w sali Filharmonii w środę, dnia 16 b. m. z jedynym koncertem pieśni i piosenek, niesłychanych jeszcze w Łodzi.

„BURZA” W FILHARMONII

Dziś o godz. 9.15 wiecz. oraz dni następnych arcydzieło W. Szekspira w 4-ach aktach w przekładzie A. Cejtlika p. t. „Burza”. Inscenizacja Schillera. Dekoracje W. Daszewskiego. — Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ
POLSKIEGO RADIA.

ŚRODA, dnia 9-go listopada 1938 r.

5.30—5.35 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
5.35—6.35 Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50 Gimnastyka, 6.50—7.00 Muzyka (płyty), 7.00—7.15 Dziennik poranny, 7.15—8.00 Muzyka (płyty), 8.00—8.10: Audycja dla szkół, 8.10—11.00: Przerwa, 11.00—11.25: Audycja dla szkół: „Strazacy jadą” — słuchowisko dla dzieci młodszych w opracowaniu Wandy Brzeskiej, 11.25—11.57: Wesołe uwertury (płyty).
11.57—12.03 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa, 12.03—13.00: Audycja południowa, 13.00—14.00: Przerwa, 14.00—14.50: Muzyka operetkowa (pł.), 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu, 15.00—15.30: „Nasz koncert — Snują się nitki babiego lata” — audycja dla dzieci i młodzieży w oprac. Hanny Stąpiny i Stanisława Nawrockiego. W programie piosenki Zygmunta Noskowskiego do słów Marii Konopnickiej w wykonaniu „Czwórki Radiowej”, 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wykonaniu orkiestry pod dyr. Tomasza Kiesewettera (z Łodzi na wszystkie rozgłośnie polskie), 16.00—16.05: Dziennik popołudniowy, 16.05—16.20: Wiadomości gospodarcze, 16.20—16.35: „Dom i szkoła”: — Czy dziecko powinno mieć własne pieniądze — pogadanka — wygl. Joanna Kujnicka, 16.35—17.05: „Sylwetki lutnistów staropolskich” — audycja w oprac. dr. Marii Szczepańskiej i Adama Eplera, Wykonawcy: Trio gitarowe Adama Eplera, Kazimierz Wajda — recytacje, dr. Maria Szczepańska — objaśnienia (ze Lwowa).
17.05—17.20: „Powrót Józefa Piłsudskiego — odczyt wygl. Wacław Lipiński.
17.20—17.40: Miniatury kwartetowe w wykonaniu Kwartetu Smyczkowego Rozgłośni Krakowskiej. Wykonawcy: Stanisław Mikuszewski — I skrzypce, Herbert Nierychło — II-gie skrzypce, Henryk Zarzycki — altówka, Józef Makowicz — wiolonczela.
17.40—18.00: Audycja w dniu Święta Straży Granicznej. 1) Przemówienie gen. Jur-Gorzechowskiego, komendanta Straży Granicznej. 2) Część muzyczna i recytacje.
18.00—18.10: „Książka na wsi” — pogadanka red. Jana Wojtyńskiego.
18.10—18.25: Muzyka płyty.
18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.
18.30—18.40: Nasz język — audycja w opracowaniu prof. Witolda Doroszewskiego.
18.40—19.00: Dyskutujemy „Jednostka czy zbiorowość” — dyskusję zagai Marian Eile i Jerzy Michałowski.
19.00—20.40: Koncert rozrywkowy w wyk. Małej Orkiestry pod dyr. Z. Górzynskiego i kwartet wokalny Fritcha z Drezna.
20.40—21.00: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. — Wiadomości sportowe. — Nasz program.
21.00—21.45: „Opowieść o Chopinie” — Etiudy audycja w opracowaniu Karola Stromberga i wykonaniu Marii Wilkomirskiej.
21.45—22.00: Poezja wieku złotego — audycja w opracowaniu Juliana Krzyżanowskiego, profesora U. J. P.
22.00—22.10: „Realizacja obowiązku szkolnego na terenie m. Łodzi” — pogadanka, wygłosi dr. inż. Bogumił Wilkoszewski.
22.10—22.45: „Testament Bolesława Chrobrego”, Rapsodia na chór mieszany Feliksa Nowowiejskiego do tekstu Edwarda Liścickiego w wyk. chóru pod dyr. Bolesława Ullasa oraz recytator.
22.45—23.00: Audycja literacka: „Wiersze Władysława Janki” — recytacje.
23.00—23.05 Ostatnie wiadomości dziennika wieczernego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

19.30—SOFIA: „Rigoletto” — opera Verdiego.
19.30—SZTOKHOLM: Melodie operetkowa 1856—1938 — potpourri.
20.30—FLORENCJA: Koncert orkiestrowy.
21.30—JULE: „Trzy waltce” — op. Straussa.
21.30—RADIO PARIS: Koncert francusko-belg.
21.30—STRASBURG: Pamięci C. Francka.
21.30—SOTTENS: Koncert symf. Cz. II.
20.10—BUDAPEST: „Miłość cygańska” — operetka Lehara.
22.20—BRUKSELA Flam.: Koncert Beethovenowski.
22.20—LONDYN Reg.: Koncert symf. z Queen's Hall, dyr. Goosens, Cz. II.
21.15—DREZNO: Koncert symfoniczny, Cz. I dyr. Goosens.

Złakana kula
Araba przecięła pasmo młodego życia...

Film, który pozostawia niezapomniane wrażenie!

Realizacja:
ALEKSANDRA KORDA
Już jutro w kinie

EUROPA!

KLISZE do ŁÓDŹ
REKLAM GAZETOWYCH,
CENNIKÓW, PROSPEKTÓW,
ZDJĘCIA FOTOGRAFICZNE
DLA CEŁÓW REPRODUKCYJNYCH,
RYSUNKI, PROJEKTY REKLAMOWE
I WYDAWNICZE WYKONYWA
R-Rosenhagen 102a

Zarzynął psy i pił ich krew...

Bez powodu zabił człowieka

Krwiożerczy sadysta, czy szaleniec? — Sąd powoła biegłych psychiatrów celem zbadania Nowaka

Na wokandzie sądu okręgowego znalazła się wczoraj sprawa przeciwko Zygmuntovi Nowakowi, robotnikowi, zamieszkałemu przy ul. Przędzalnianej 54, winnemu zabójstwa Hugona Dusterhofa, swego sąsiada.

Rzecz działa się w niedzielę dnia 15 sierpnia r.b. Około godziny 3-ej popołudniu na podwórzu przy ul. Przędzalnianej 54, podczas gdy denat oraz trzech innych sąsiadów grało najspokojniej w karty — Nowak zauważywszy u jednego z partnerów rozwichrzone włosy — oświadczył, że możnaby je wyrównać siekierą. Sąsiedzi przyjęli ten żart śmiechem, a jeden zauważył, że „siekiera jest na to zbyt tępa”.

Po tej uwadze Nowak oddalił się na chwilę, ale zaraz potem podbiegł do Dusterhofa i zadał mu — niesporowokowany zupełnie — potężny cios w głowę. Grający oniemieli z przerażenia. Du-

sterhof padł, a wówczas Nowak począł się nad nim znęcać i zadawać mu razy siekierą aż do chwili, gdy już się przekonał, że jego ofiara nie drga nawet.

Gdy przerażenie sąsiadów minęło — natarli na zbrodniarza. Ten skrył się w komórce. Ludzie byliby dokonali nad nim samosądu, gdyby nie interwencja policji.

Przesłuchany w śledztwie — Nowak przyznał się do zbrodni. Motywów zbrodni podać nie umiał. Miał jakieś spory z denatem o gołębie, ale — jak wyjaśniał — dla tego go siekierą nie uderzył.

Rozprawie wczorajszej przewodniczył sędzia Nieklewski. Oskarżał prok. Kozłowski. Bronił apl. Zabłocki.

Jak wynikało z akt sprawy — oskarżony miał skłonności wręcz krwiożercze był okrutnikiem i wzbudzał w otoczeniu lęk i odrazę. Odrywał gołębiami nóżki, ukrecał im lebki i wysysał krew, zarzynął psy i spijał krew z noża.

Z pracy, jako robotnik niedbały, został Nowak zwolniony. Był ostatnio na zapomódze.

Obrońca wystąpił na początku rozprawy z wnioskiem o zbadanie stanu psychiczności oskarżonego. Obrońca wywodził, iż Nowak został po trzymiesięcznej służbie zwolniony z wojska, jako nie normalny, że ojciec jego był chory umysłowo, a brat — również jest nienormalny. Ponadto, pracując w garażach miał oskarżony ulec ciężkiemu wypadkowi, który mógł spowodować uraz mózgu.

Sąd po naradzie postanowił ukła sprawy przesłać do sędziego śledczego oraz wezwać świadków, na okoliczności podane przez obronę. Na następny termin sąd postanowił ponadto powołać biegłych psychiatrów oraz ściągnąć od władz wojskowych informacje, na jakiej podstawie został Nowak zwolniony przedterminowo z wojska. (I).

Reprezentacja Łodzi na mecz z Warszawą o puchar „Republik”

Kapitan związkowy Łódzkiego Okręgowego Zw. Piłki Nożnej ustalił następujący ostateczny skład reprezentacji piłkarskiej Łodzi na mecz międzymiastowy z Warszawą o puchar przechodni „Republiki”, który odbędzie się w przyszłą niedzielę, 20 bm. w Warszawie: — bramka: Andrzejewski (ŁKS), obrona: Mikołajczyk (ŁTSG), Galecki (ŁKS), pomoc: Rudnicki (ŁKS), Korporowicz — (ŁKS), Triebe (ŁTSG), atak: Królasik (UT), Koczewski (ŁKS), Kudelski Cz. (SKS), Lewandowski (ŁKS) i Świętosławski (UT), Rezerwowi: Lass (ŁTSG), Kudelski (Wima) i Chojnacki (UT). Wraz z drużyną wyjeżdża do Warszawy p. Otto.

Skład Warszawy na mecz z Łodzią jest b. silny i opiera się na 9-ciu graczech Polonii, przy czym tylko trzech pomocniczy są z Warszawianki.

Burmistrz Helsinek bar. Fraenckel bawi w Warszawie

WARSZAWA, 8 listopada. W dniu dzisiejszym zawiątał do Warszawy zaszczytny gość burmistrz Helsinek baron Fraenckel, prezes Fińskiego Komitetu Olimpijskiego.

Baron Fraenckel przybył do Warszawy celem zaproszenia Polski na Igrzyska Olimpijskie, oraz odbycia konferencji z Polskim Komitetem Olimpijskim.

W dniu dzisiejszym odbył bar. Fraenckel konferencję z pułk. Głabiszem, a na środę zaprosił na konferencję reprezentantów prasy.

Protest Union Touringu odesłany do W.S.S-u

Warszawa, 8 listopada. Sprawa finałowego meczu o wejście do ligi pomiędzy PKS-em z Łucka a Union Touringiem przeszła przez wydział gier i dyscypliny PZPN. Wydział nie rozpatrywał jednak sprawy, lecz postanowił skierować ją do wydziału spraw sędziowskich PZPN.

Sądząc z nastawienia w toku sprawy spodziewać się należy, że wyciągnięte zostaną konsekwencje w stosunku do Policynego KS, natomiast wynik spotkania zweryfikowany już zresztą przez wydział gier, nie zostanie zmieniony.

Uruchomienie kursu na sędziów piłkarskich

Kurs dla kandydatów na sędziów piłkarskich w Łodzi, organizowany przez Wydział Spraw Sędziowskich Ł.Z.O.P.N. rozpocznie się 15 b. m. i potrwa miesiąc. Wykłady odbywać się będą w lokalu Ł.Z.O.P.N. przy ulicy Narutowicza Nr. 30.

Na kurs ten przyjmowane są dalsze zgłoszenia kandydatów, którzy muszą posiadać wykształcenie co najmniej szkoły powszechnej, władać dobrze językiem polskim w słowie i piśmie, mieć uregulowany stosunek do służby wojskowej oraz posiadać nienaganną przeszłość.

Nasz reporter zanotował:

Przy ulicy Trębackiej, tuż przy cmentarzu ewangelickim targnęła się na życie, zażywając luminalu, Elza Drews, nigdzie w Łodzi nie melowana. Desperatkę w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

W mieszkaniu własnym przy ulicy Prostej Nr. 23 zatrąta się przez pomyłkę nieznanym płynem 20-letnia Franciszka Kubiak. Chorą przewieziono do szpitala.

Na ulicy Staszica najechana została przez wóz 52-letnia Emilia Rot, zamieszkała przy ulicy Lewej Nr. 4. Poszkodowana odniosła obrażenia ciała.

Na ulicy Towarowej pobity został przez nieznaną sprawców 18-letni Stefan Kucharski, zam. przy ulicy Towarowej 11, odnieśli rany głowy i twarzy.

W czasie zakładania firanek spadła z drabiny Wiktoria Skrobisz (Letnia 51), odnieśli złamanie żeber i okaleczenia głowy. Ranną przewieziono do lecznicy.

W bramie domu przy ulicy Jesionowej 14 znaleziono wczoraj niemowlę, pięciomiesięczne przez nieznaną kobietę. Za matką wdrożono poszukiwania — dziecko przesłano do miejskiego domu wychowawczego.

Potęga ciemnoty

Jak się odzwyczaić od wódki?

Nieprawdopodobna, ale, niestety, prawdziwa historia współczesna. — Ludzie o poziomie kulturalnym z przed kilku wieków. — Za profanację grobu 3 mies. aresztu

Co zrobić, by odzwyczaić się od nalogowego picia wódki?...

Posłuchajmy co na to radzi — zgodnie z aktami wczorajszej sprawy w sądzie grodzkim — znachor łódzki, ale aż z samej stolicy.

Trzeba wziąć spory kawał materiału z czarnych spodni opoja, należy wykrajać również spory kawał sukna z spodnicy jego matki (kolor jest obojętny) i razem z obu tych szmat zrobić kukłę.

Potem trzeba wyszukać jakiegoś nieboszczyka, ale jeszcze nie pochowanego. Trzeba nieboszczykowi włożyć do trumny, pod lewe ramię, tę kukłę i niech tak przez dni kilka poleży kukła w grobie razem z umrzykiem. Potem w nocy, lepiej przy księżycu, grób należy odkopać, trumnę otworzyć i kukłę ze szmat wyjąć.

Teraz już można kukłę podrzeć. Kawalek materiału z sukienki matki kładzie się opojowi do lewej kieszeni od spodni, ale tylko z rana samego. Kawałek sukna zaś z jego czarnych spodni trzeba utrzyć, wsypać mu do wódki, żeby wyglądało jakby wódka była doprawiona sokiem i tę wódkę niech rano wypije naczczo.

Pijak pochodził tak ze szmata w kieszeni ze dwa — trzy dni. Ze dwa — trzy dni taksamo pić będzie wódkę, zaprawioną proszkiem z własnych swoich spodni i potem całe „gazowanie” jakby ręką odjął. Włócej jak litr na tydzień nie wypije. Nie da rady.

Takie gusła, produkt takiej ciemnoty, zabobony, wydające się w wielkim mieście i w dzisiejszych czasach produktem chorej wyobraźni — te i inne jeszcze szczegóły były tłem wczorajszej rozprawy przed sądem grodzkim.

Za profanację grobu, dokonaną w dniu 11 czerwca r. b. na cmentarzu na Dołach, odpowiedzieli Janina Kedzierska, Marianna Prochoś, Marianna Rajska i Edward Haselmajer.

Kedzierska właśnie chciała odzwyczaić od nalogu pijaństwa swego przyjaciela Stefana Gadomskiego. Udała się w tym celu do znachora warszawskiego, dostała od niego przepisy, które wyłożyliśmy na wstępie. Wyszukała nieboszczyka. Była nią zmarła w dniu 2 czerwca w wieku lat sześćdziesięciu Zofia Nosikow. Do jej trumny włożyła Kedzierska kukłę z materiałów z odzieży Gadomskiego i jego matki. I potem, po 9 dniach, dobrawszy sobie trójkę znajomych, obiecawszy im aż 150 złotych

i poczęstunek — powiodła ich w noc księżycową na cmentarz na Dołach. Rozkopali grób Nosikowej, wyjęli kukłę opliła się potem wódka, a nazajutrz Kedzierska włożyła jeden skrawek cuchnącej szmaty do kieszeni przyjaciela a drugi, utarty — dała mu z wódką do wypicia.

Rezultat tej „kuracji” był taki, że Gadomski upił się raz jeszcze, dostał raz jeszcze ataku białej gorączki i zo-

stał umieszczony w Kochanówce, gdzie przebywał przez kilka tygodni.

Sprawa wyszła na jaw dopiero po kilku tygodniach.

Czworo oskarżonych — to ludzie ciemni oczywista i analfabeci. Byli już wszyscy karani.

Sąd, biorąc pod uwagę niski stopień ich inteligencji, skazał całą czwórkę po 3 miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania kary. (I)

ARTRETYZM i REUMATYZM
to jedna z plag ludzkości!

NALEŻY JUŻ PIERWSZE BÓLE i RWANIA W NOGACH i RĘKACH TRAKTOWAĆ POWAŻNIE i ZACZAĆ STOSOWAĆ

KLEROL-MAŚĆ i PŁYN
do kąpieli PRZECIW REUMATYZMOWI i ARTRETYZMOWI

KLEROL — MAŚĆ WSYSZA SIĘ CAŁKOWICIE W PORY SKÓRNE NIE BRUDZI NIE PLAMI

Dzięki rozpuszczalności Klerolu w wodzie stosować go można do kąpieli

KLEROL DO NABYCIA w APTEKACH i SKŁADACH APT.

Planowali napad rabunkowy

Sąd skazał ich na karę więzienia i grzywny

W pierwszych dniach sierpnia dowiedział się 20-letni Moszek Brandt, że zamieszkały przy ul. Killińskiego 14 rzeźnik, Bekiel, po sprzedaży domu przechowuje większą sumę w gotówce w mieszkaniu i że w ciągu dnia nikt włócej, prócz żony rzeźnika — w mieszkaniu nie przebywa.

Brandt i jego przyjaciel 18-letni Izaak Wolański postanowili dokonać napadu na majstrów i pieniądze zarabować. Do pomocy skaptowali 21-letniego Piotra Ciesielskiego, który miał wejść do mieszkania, odziany w mundur montera elektrowni, ogłuszyć Bekiela, zakneblować jej usta i uiszczyć pieniądze. Dwaj inicjatorzy mieli kryć odwrót „montera” i stać na czatach.

W ostatniej chwili uznali, że są za słabi. Próbowali zjednać do pomocy niejakiego Wiechcia Mariana, ale ten im odmówił. Potem udało się im prze-

konać Karola Jakubowskiego, że sprawa jest pewna i obiecywali mu grube tysiące, jeśli się przebierze za posterunkowego. Jakubowski pozornie się zgodził, ale w istocie powiadomił policję i w dniu 18 sierpnia cała trójka została według wskazówek Jakubowskiego zatrzymana na ulicy.

Oskarżeni przyznali się do winy ze skrucą. Podali, że nawet sprzedawali własne rzeczy, by zdobyć wszelkie „po moce” do napadu.

Rozprawie przewodniczył sędzia Merson. Oskarżał prok. Grzegorzewski. Bronili adw. Wachtel i Sachnowicz.

Brandt skazany został na 10 miesięcy więzienia i 20 zł. grzywny i — jako inicjator — na pozbawienie praw na lat 5, Wolański — na 6 miesięcy i 10 zł. grzywny, a Ciesielski — na 4 miesiące aresztu z zawieszeniem. (I)

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 9 listopada 1938 r.

Obowiązek zgłoszenia majątku zagranicznego

przewidziany nowym dekretem P. Prezydenta Rzplitej z dnia 7-go b.m.—Dekret wymaga jeszcze rozporządzeń wykonawczych p. ministra skarbu

Dekret Prezydenta Rzplitej z dn. 7-go listopada 1938 modyfikujący t. zw. dekret dewizowy z dn. 26 kwietnia 1936 roku wprowadza następujące istotniejsze zmiany obecnego stanu prawnego.

1) Rozszerzenie zakresu zakazanego obrotu złotem nieprzerobionym.

Odtąd zakazany jest nie tylko handel złotem (przez handel rozumie się przy tym wszelkie wogóle transakcje, w wyniku których ma nastąpić lub następuje przeniesienie własności lub posiadanie złota) oraz przywóz i wywóz złota z zagranicy, ale zabronione jest obecnie w odniesieniu do złota wszelkie „stawianie do dyspozycji cudzoziemców”. To pojęcie, bliżej w ustawie nie określone, jest szerokie.

2) Wprowadzenie zakazu wysyłania i wywozu zagranicę złota w stanie przerobionym we wszelkiej postaci a także zakazu wysyłania i wywozu kamieni szlachetnych i innych klejnotów.

Zakaz ten stosowany ma być tylko w zakresie ustalonym rozporządzeniami ministerialnymi. Dotąd takiego rozporządzenia niema, minister może więc zakazu wogóle w życie nie wprowadzać, albo wprowadzić w granicach swego uznania.

3) Rozwinięcie zakazu stawiania do dyspozycji cudzoziemca dewizowego wszelkich środków płatniczych.

Obecnie w tym zakresie zabronione jest wszelkie wogóle stawianie przez krajowców dewizowych do dyspozycji cudzoziemców dewizowych wszelkiego rodzaju środków płatniczych, a w szczególności dokonywanie z ich polecenia lub na ich rzecz jakichkolwiek przekazów, przelewów wpłat i wypłat albo udzielanie cudzoziemcowi pełnomocnictw do podobnych czynności, dokony-

wanie cesji należności przypadającej cudzoziemcowi dewizowemu od krajowca dewizowego.

4) Wprowadzenie zakazu jakiegokolwiek dysponowania majątkiem znajdującym się zagranicą w jakiegokolwiek formie. Ponieważ zakaz odnosi się do wszelkich praw majątkowych — obejmuje tym samym wszelki wogóle majątek tak ruchomy jak nieruchomy. Zakazane jest — co należy zaakcentować — dysponowanie tym majątkiem w jakimkolwiek miejscu, a więc zarówno w kraju jak i zagranicą.

5) Rozszerzenie obowiązku deklarowania i odprzedaży majątku znajdującego się zagranicą.

Dotychczas obowiązek ten mógł być wprowadzony przez ministra tylko co do należności przypadających krajow-

Bilans handlu zagranicznego Polski

w okresie od 1 stycznia do 30 września b.r. — Saldo ujemne wynosi 145 milionów złotych

W trzech kwartałach bieżącego roku bilans handlu zagranicznego Polski wyniósł w wartości po stronie przywozu 983 mln. zł., wywozu 838 mln. zł. Saldo więc ujemne wyniosło 145 mln. zł. wobec 62 mln. zł. z tego samego okresu 1937 r.

Obroty w omawianych trzech kwartałach w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zwiększyły się w przywozie o 53 mln. zł., a w wy-

wozie spadły o 29 mln. zł. Po stronie wywozu obserwujemy spadek przede wszystkim wyrobów gotowych. Przy czym należy zaznaczyć, że zmniejszył się wywóz na rynki pozaeuropejskie. Ponieważ zaś rynki pozaeuropejskie są dostawcami w pierwszym rzędzie surowców, stąd zmniejszenie się wywozu na te rynki wydatnie powiększa ujemne saldo obrotów z nimi.

(IE.)

2 miliony 870 tys. bel wełny

wyniesie tegoroczna strzyża w Australii

Jak wynika z ogłoszonych ostatnio przez naczelną organizację australijskich maklerów wełny, danych statystycznych, wyniki tegorocznej strzyży wełny w Australii, ze względu na niepojemne od dłuższego czasu warunki atmosferyczne, będą w przybliżeniu o około 10 procent gorsze, aniżeli w sezonie 1937-38.

Tegoroczna strzyża wełny w Australii przyniesie w przybliżeniu około 2 miliony 870 tysięcy bel, podczas gdy zeszłoroczne zbiory wełny w Australii wynosiły przeszło 3 miliony bel.

W przeciwieństwie do pesymistycz-

nych obliczeń, dotyczących zbiorów wełny australijskiej, wiadomości jakie napływają z Południowej Afryki i Nowej Zelandii wskazują na wzrost produkcji wełny w tych krajach. Tegoroczna strzyża wełny w Południowej Afryce będzie prawdopodobnie o około 15 milionów lbs, a nowozelandzka o około 8 milionów lbs wyższa, aniżeli w sezonie 1937-38.

Jeżeli chodzi o kraje południowo-amerykańskie, to nie posiadamy jeszcze oficjalnych obliczeń, dotychczasowe jednak warunki atmosferyczne wskazują na to, że rezultaty będą pomyślne. (kt)

Wysokie normy średniej dochodowości

w poszczególnych branżach

Ministerstwo skarbu opracowało normy średniej dochodowości dla poszczególnych branż. Normy te jednak okazały się w wielu wypadkach zbyt wysokie.

Jakkolwiek normy średniej dochodowości mają służyć za podstawę wymiaru podatku jedynie jako środek ostateczny, a zmiana normy na niekorzyść płatnika jest szczególnie utrudniona — to jednak regulowane stawki obciążają mogą mniejsze i średnie przedsiębiorstwa, nie prowadzące ksiąg handlowych. To też zainteresowane koła gospodarze wszczęły usilne starania o obniżkę tych norm dla poszczególnych branż, specjalnie tymi stawkami dotkniętych.

Celem przygotowania należytego

wystąpienia do władz skarbowych o rewizję norm średniej dochodowości są morząd przemysłowo-handlowy oraz większe zrzeszenia gospodarze mają przystąpić do zebrania i opracowania konkretnych materiałów, opartych na danych cyfrowych, ilustrujących faktyczną zyskowność dochodowości w poszczególnych branżach.

Tak zgrupowany materiał będzie stanowił podstawę dla samorządu gospodarczego do wystąpienia wobec władz z należytymi wnioskami. Dodać wreszcie należy, że niektóre izby przemysłowo-handlowe zwróciły się do zrzeszeń gospodarczych na swoim terenie, celem zasięgnięcia opinii, dotyczącej trybu i zasad ustalania norm średniej dochodowości na przyszłość. (wc)

Wpływy i wydatki budżetowe w październiku

Tymczasowe zamknięcia rachunków skarbowych za miesiąc październik r. b., t. j. siódmy miesiąc okresu budżetowego 1938/39, wykazują dochody w kwocie 211.824 tys. zł. i wydatki 216.714 tys. zł., niedobór wynosi zatem 4.890 tysięcy złotych.

W porównaniu z wynikami września 1938 r. dochody w październiku r. b. są wyższe o 21.135 tysięcy złotych. Wydatki w porównaniu z wrześniem 1938 r. są wyższe o 22.978 tys. zł. Ten wzrost wydatków pozostaje przede wszystkim w związku z objęciem w październiku r. b. od-

zyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego. Zwiększone wydatki zostały pokryte częściowo zwiększonymi dochodami tak, iż w rezultacie deficyt budżetowy wyniósł wymienioną kwotę 4.890 tys. zł.

W porównaniu z wynikami października 1937 roku, dochody budżetowe są wyższe o 14.164 tys. zł., a wydatki o 20.450 tys. zł.

Wzrost wpływów skarbowych nastąpił w podatkach bezpośrednich i pośrednich oraz w monepcłach, natomiast obniżyły się wpłaty przedsiębiorstw państwowych. (Pat.)

cowi od zagranicy. Teraz obowiązek za deklarowania i zaofiarowania stosuje się do całego znajdującego się zagranicą majątku krajowego dewizowego i tu bowiem dekret mówi o wszelkiego rodzaju prawach majątkowych.

Zaakcentować należy, że wejście w życie tego przepisu zawisło od rozporządzeń ministerialnych, które określa zarazem, w jakiej postaci powinno następować zaspokojenie należności od zagranicy oraz sposób, w jaki należy udowodnić dopełnienie obowiązku zadeklarowania majątku zagranicznego i zaofiarowanego do odprzedaży wzgl. inkasa powołanym do tego instytucjom. Jak długo więc rozporządzenia nowe się nie ukazą — **OBOWIĄZEK DEKLAROWANIA I ODPRZEDAŻY ISTNIEJE TYLKO W ROZMIARZE DOTYCHCZASOWYM.**

Poza zestawionymi tutaj ważniejszymi zmianami — dekret przynosi cały szereg zmian pomniejszych wagi. Dekret zmienia też redakcję szeregu przepisów w sposób czyniący tekst bardziej restrykcyjnym. Wreszcie zmienione są przepisy o represji za naruszenie przepisów dewizowych a także przepisy o związanej z tym procedurze karnej. Jur.

Zmniejszenie kontyngentów bawełny

Jak się dowiadujemy, kontyngenty bawełniane dla łódzkiego przemysłu włókienniczego na miesiące listopad i grudzień roku bieżącego zostały przez ministerstwo poważnie zmniejszone.

W porównaniu z przeciętnymi kontyngentami, przydzielanymi przemysłowi łódzkiemu, kontyngenty na listopad i grudzień będą mniejsze w granicach do 15 procent, w porównaniu natomiast z kontyngentami, jakie przemysł otrzymał na miesiące wrzesień i październik r. b., będą one mniejsze o ponad 20 procent.

Pięcioletni plan gospodarczy Brazylii

Prezydent Stanów Zjednoczonych Brazylii polecił resortowym ministerstwom opracować PIĘCIOLETNIEGO PLANU GOSPODARCZEGO w związku z czym wszystkie najdrobniejsze nawet municypalia otrzymały specjalne kwestionariusze na temat bogactw ziemnych, źródeł produkcji, wytwórczości przemysłowej, rzemieślniczej, rolniczej i t. p.

Zestawienia, jakie mają być dokonane, na podstawie odpowiedzi zawartych w kwestionariuszach, dadzą nie tylko materiał potrzebny do opracowania planu gospodarczego, ale również dadzą kompletny obraz bogactw naturalnych i surowców, jakimi Brazylija dysponuje, a co do których, jak dotąd, brak jest ciągle ścisłych danych. (Pat.)

PROTESTY W PAŹDZIERNIKU R. B.
Jak się dowiadujemy z kancelarii sądu okręgowego w Łodzi w miesiącu październiku r. b. ZAPROTESTOWANO W OKRĘGU ŁÓDZKIM 30.718 WEKSLI na sumę 3.472.296,46 zł., w tej liczbie 6 zagranicznych weksli na sumę 6.211.01 złotych.

W całym okręgu sądowym łódzkim zaprotestowano 34.419 weksli na sumę 3.864.071,68 zł., w tej liczbie 6 zagranicznych na sumę 6.211,01 zł. Wykupiono u notariuszy przed zaprotestowaniem 8.467 weksli na sumę 1.238.293,70 zł.

Nieście pomoc
najbiedniejszym

Badanie wyników dotychczasowego systemu kontyngentowania przywozu

Jak nam donoszą z Warszawy, Ministerstwo Przemysłu i Handlu poddało dokładnej rewizji cały dotychczasowy system kontyngentowania przywozu. Wyniki i rezultaty dotychczasowych metod zostaną ściśle zanalizowane i doprowadzą — zdaniem naszych informatorów — do zasadniczych zmian naszej polityki importowo-eksportowej.

Kursy dla kupców

W lokalu Stow. Kupców i Przemysłowców wojew. łódzkiego odbyło się ostatnio zebranie organizacyjne kupców i pracowników handlowych, pragnących uczęszczać na kursy handlowe.

Kursy te mają być zorganizowane już w bieżącym miesiącu, przy czym wykładowcami mają być sily fachowe zarówno z Warszawy, jak i z Łodzi.

Część naszego kupiectwa nie liczy się z nowoczesnymi metodami kalkulacji, ignoruje estetyczny i atrakcyjny wygląd sklepu oraz okna wystawowego, racjonalne oświetlenie i rozplanowanie towaru, jak również umiejętność obchodzenia się z klientelą.

Centralne Stow. Kupców i Przemysłowców wojew. łódzkiego, dążąc do podniesienia poziomu i wyglądu zewnętrznego naszych przedsiębiorstw przyjmuje również zgłoszenia na kurs osób nie należących do Stowarzyszenia.

Program kursów jest bardzo szeroki. Wykładowcy omawiać będą wszelkiego rodzaju sprawy niezbędne dla kupca i pracownika handlowego. Po ukończeniu kursów wydawane będą słuchaczom odpowiednie dyplomy.

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-de wizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednorodna, przy obrotach małych. Notowa no: Amsterdam 289.05, Bruksela 90.05, Kopenha ga 113.05, Londyn 25.33, Nowy Jork 5.31.50, Nowy Jork kabel 5.31.75, Oslo 127.20, Paryż 14.18, Praga 18.26, Sztokholm 130.50, Zurych 120.70. Bank Polski płać za dolary amerykańskie 5.28.50, kanadyjskie 5.24.50, Floreny holoenderskie 288.05, franki francuskie 14.12, szwajcarskie 120.20, funty angielskie 25.24, guldeny gdańskie 99.75, belgi belgijskie 89.80, korony czeskie odcinki do 20 koron 10.40, korony norweskie 126.55, korony duńskie 112.50, szwedzkie 129.85, marki fińskie 11, marki niemieckie srebrne 19, liry włoskie odcinki do 100 lirów 19. 1 gram czystego złota wyniósł 5.92.44.

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych tendencja była niejednorodna, przy obrotach ograniczonych. Notowano: 3-pr. inwestycyjna I emisja 84.25, seria 93, 4-proc. dolarowa 42, 4 i pół proc. wewnętrzna 65.38, 4-proc. konsolidacyjna 66.88, drobne odcinki 66.75, 5-proc. konwersyjna 68.50, 5-proc. Warszawa z 1933 roku 73.75, odcinki po 1000 złotych 74.50, 5-proc. Warszawy z 1933 roku 73.72.75-73, 4 i pół proc. ziemskie 63.75-64, 5-proc. kolejowa drobne odcinki 65.50.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była mocniejsza, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 126.50, Cukier 37, Węgiel 36, Bank Zachodni 38, Lilpop 89.25, Modrzewów 21.50, Ostrowiec 64-65, Haberbusch 53-53.50, Zyrardów 62-62.50.

W obrotach prywatnych: 3-proc. renta ziem ska odcinki po 1000 złotych - 33.50, odcinki po 500 zł. - 59-58.75, odcinki po 100 zł. - 86.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ. Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło dzi notowano: dolarówka 42.00, pożycz. inwesty cyjna I-sza emisja 84.25, pożycz. konsolidacyjna - 67.00, pożycz. wewnętrzna 65.40, Bank Polski 126.00 - 125.50, 5 proc. m. Łodzi z 1933 r. 66.75-66.50. Tendencja niejednorodna.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI. Zyto 15.00-15.25, pszenica 20.75-21.00, psze nica zbierana 20.50-20.75, gryka 19.00-19.50, mąka pszenna 65 proc. 34.75-35.75, 30-65 proc. 31.50-32.50, 50-65 proc. 24.50-25.50, mąka pszenna III gat. 22.50-23.50, mąka psz. razowa 26.50-27.50, mąka żytnia I gat. 26.75-27.75, mąka żytnia 65 proc. 24.75-25.75, mąka żytnia II gat. 15.75-16.75, mak niebieski 71.00-76.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokoj na. Ogólny obrót 2235 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 8 listopada.

Nazwa papieru	Dzisiaj	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokien
30% Inw. I. em.	84.25	84.25	83.50	71.—
4 1/2% Wewn.	65.38	65.25	66.—	56.25
50% Konwers.	68.50	68.50	69.25	62.—
Dolarówka	42.—	42.—	42.25	39.—
4 1/2% L. Ziem.	64.—	64.—	64.75	56.25
50% L. Warsz. 1933	73.75	74.50	74.—	63.—
50% L. Łódz. 1933	—	66.25	66.75	56.50
Bank Polski	126.50	125.50	127.—	107.—
Lilpop	89.25	88.50	90.—	51.50
Zyrardów	62.—	61.50	62.—	58.50

Kronika szachowa

TURNIJ MISTRZÓW SZACHOWYCH W HOLLANDII. — PORAZKA BOTWINNIKA.

W niedzielę, w obecności wysokich dostojni ków państwowych, przedstawicieli holenderskie go ruchu szachowego z prezesem Fide dr. Ruebem na czele oraz licznie zebranych gości i zagranicznych dziennikarzy nastąpiło w Amsterdampie oficjalne otwarcie turnieju 8 najlep szych szachistów świata. Przeprowadzone o dzień wcześniej losowanie przyniosło następu jącą kolejność uczestników: 1) dr M. Euwe (Hol landia), 2) S. Flohr (Czechosłowacja), 3) dr. A. Aliechin (Francja), 4) R. Fine (St. Zj.), 5) inż. M. Botwinnik (Rosja), 6) S. Reshevski (St. Zj.), 7) I. R. Capablanca (Kuba), 8) P. Keres (Estonia).

W godzinach popołudniowych rozegrano I-szą rundę, która miała b. interesujący przebieg i obfi towała w wiele ciekawych sytuacji. Sensac je wywołała nieoczekiwana porażka champio na sowieckiego Botwinnika z młodym Amery kaninem Finem. Botwinnik, uchodzący za dosko natego teoretyka, popełnił w otwarciu nie zna czny błąd, który wkrótce wobec precyzyjnej gry Amerykanina doprowadził do przegranej pozycji.

Mistrz świata, Aliechin, natknął się na Re shevskiego, któremu przed 2 lata w Nottingham uległ. Szanse kilkakrotnie się zmieniały, wkoń cu championowi USA udało się niejako wyrów nać nowelę. Partia została przerwana w po zycji przynajmniej remisowej. Identyczny przebieg miało spotkanie dr. Euwego z benia minkiem turnieju, Keresem. Obaj zremisowali przed przerwą. Flohr białymi z Capablanką osiągnął niewielką przewagę, nie wiadomo jed nak, czy na wznowieniu gry pozwoli ona Floh rowi forsować zwycięstwo.

W II-ej rundzie turnieju grają dr Euwe z Flohrem, Capablanka z Finem, Keres z Bot winnikiem. Bardzo ciekawie zapowiada się spot kanie Aliechina z Capablanką.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej 2 emisji

W drugim dniu losowania 3-procentowej Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej II emisji padły następujące premie:

(Pierwsza liczba oznacza numer serii, druga numer obligacji).

Po zł. 1000 — 27-25 93-48 142-3 128-40 393-34 393-5 430-34 488-10 552-10 598-34 612-13 665-48 843-3 917-25 1096-34 1024 -35 1059-5 1046-10 1165-4 1220-35 1341-40 1602-5 2092-48 2228-5 2329-40 2499-4 2837-16 2935-5 2954-5 3002-10 3093-48 3114-3 3379-34 3334-48 3273-25 3419-10 3403-25 3469-25 3514-10 3521-10 3796-5 3895-10 4074-5 4097-4 4130-3 4237-10 4316-25 4507-5 4967-25 5206-34 5214-9 5360-5 5396-25 5543-5 5819-34 5851-10 5950-16 6198-9 6244-9 8044-5 6070-4 6084-3 6218-13 6201-48 8408-10 6419-3 6355-40 6262-16 6540-13 6557-35 6578-5 6595-16 6726-35 6737-48 6819-35 6858-10 6899-5 6939-10 7116-10 7110-48 7018-48 7242-3 7283-35 7445-9 7450-48 7676-3 77721-48 7712-4 7938-5 7967-16 8015-3 8053-40 8070-5 8336-9 8384-3 8395-34 8492-5 8827-5 8832-3 8995-10 9042-16 9558-5 9582-25 9667-9 9782-25 9805-10 9857-48 10122-40 10566-5 10567-33 10595-10 10830-9 10977-40 11263-10 11286-4 11348-35 11481-5 12242-4 12256-00 12637-5 12711 -25 12748-5 12864-5 12865-5 12815-34 12930-5 12991-13 13141-16 13256-16 13269 -4 013307-35 13312-9 13684-5 13719-4 13704-16 13781-4 13789-13 13987-4 14222-10 14261-25 14239-34 14313-10 14332-48 14355-5 14480-13 14615-10 14726-40 14896-16 14974-10 14979-10 15007-40 15361-13 15366-3 15372-5 15411-34 15553-9 15648-34 15715-9 15774-5 15977-4 16015-10 16168-35 16233-35 16308-5 16348-9 16363-5 16620-16 16953-13 17104-4 17133-5 17330-13 17372-5 17384-13 17424-35 17758-5 17826-9 18019-13 18104-10 18312-34 18317-40 18333-34 18417-35 18430-5 18469-25 18726-40 1893-13 18940-13 18969-40 18982-5 18992-16 19044-3 19116-5 19222-3 19550-35 19655-40 19706-16 19726-10 19801-4 19860-35 19903-5 19936-34 20248-9 20335-25 20347-5 20410-5 5

20452-10 20563-48 20570-13 20856-16 20950-35 21390-25 21515-5 21557-13 21595-5 21775-16 21763-4 21791-9 22222-10 22267-5 22435-4 22605-48 22659-3 22727-5 22779-48 22986-10 22987-31 1711-3 1973-31 2107-31 2168-29 2211-32 2372-32 2394-29 2408-3 2620-32 2763-31 3048-43 3082-43 3142-43 3172-31 3292-43 3440-32 3917-3 4117-32 4292-32 4336-32 4383-32 4384-43 4614-29 4617-3 4675-29 4868-31 3873-29 5006-29-5031-32 5041-29 5082-43 5109-43 5234-32 5352-3 5513-43 5576-43 5581-3 5666-31 5676-43 5581-3 5666-31 5675-43 5721-32 5875-3 5987-43 5989-31 6036-32 6342-29 6558-32 6630-32 6716-43 7071-32 7095-32 7330-29 7727-3 8009-29 8189-43 8429-3 8802-29 8888-29 8977-43 8986-32 9443-29 9445-43 9697-29 9772-29 9798-43 9822-32 9895-31 10010-43 10471-32 10521-43 10668-31 10696-3 10767-29 11055-43 11242-3 11341-3 11385-31 11568-43 11619-43 11623-31 11790-43 11792-43 11848-31 11898-3 12024-3 12073-31 12277-31 12336-3 12347-31 12641-32 12793-32 12844-32 13404-3 14103-31 14166-31 14350-3 14359-31 14778-32 14786-43 15203-3 15309-43 15591-43 15945-32 16004-31 16037-29 16087-32 16103-29 16106-29 16222-43 16549-32 16619-31 16663-3 16769-32 17080-32 17112-43 17204-3 17614-3 17660-31 17675-32 17727-29 17744-29 18368-31 18608-31 18806-32 18839-43 18993-32 19141-29 19222-29 19231-3 19471-31 19478-3 19660-3 19747-43 20108-32 20208-31 20329-29 20376-31 20387-43 20441-32 20610-29 20763-31 20776-31 20861-29 20926-31 21031-3 21038-29 21087-3 21126-29 21187-29 21190-43 21834-29 22037-43 22050-3 22108-31 22150-31 22210-43 22428-29 22744-43 22891-3 22970-31.

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat W.G. i D. Nr. 93

1. Wyznacza się dalszy ciąg rozgrywek o mistrzostwo klasy A na rok 1938/39:

Niedziela, dn. 13/XI 38. boisko UT, godz. 11 Union-Touring I-b — ŁTSG.

Niedziela, 13/XI 38 r. boisko UT, godz. 9-ta przedmecz rezerw.

Niedziela, 20/XI 38 r. boisko Kruscheender, godz. 11-ta PTC—Union-Touring I-b.

Niedziela, 20/XI 38 r. boisko Kruscheender, godz. 9-ta przedmecz rezerw.

2. Wyznacza się dalszy ciąg rozgrywek o mistrzostwo klasy B grupy pabianickiej:

Niedziela, dn. 20/XI 38 r. boisko Kruscheender, godz. 14-ta Kruscheender—TUR Zd. W.

Niedziela 20/XI 38 r. boisko w Rudzie, godz. 14-ta. R.K.S. — R.T.S.G.

Niedziela, dn. 20/XI 38 r. boisko w Rudzie, godz. 12-ta przedmecz rezerw.

3. Wyznacza się dalszy ciąg rozgrywek o mistrzostwo klasy C grupy Zduńsko-Wolskiej:

Niedziela, dnia 13/XI 38 r. Boisko w Zd-Woli godz. 14-ta Z.S.S.G. — Org. Mi. Pr.

Komunikat Zarządu № 46 z dnia 8 listopada 1938 r.

1. Podaje się do wiadomości, że W.K.S. „Proсна” w Kaliszu rozwiązał swa sekcję piłki nożnej. Zawodnicy tego klubu sa automatycznie zwolnieni.

2. Wobec opuszczenia szeregów Ligi przez drużynę Ł.K.S. unieważnia się zawody, rozegrane przez drużynę Ł.K.S. I-b. o mistrzostwo kl. „B”.

3. Na sezon rozgrywkowy 1938/39, przydzie la się Ł.K.S. II do grupy rezerw kl. „A”. Drużyna ta rozgrywać będzie zawody o tytuł mistrza kl. „B” na tych zawodach na jakich P.Z.P.N. ustali rozgrywki dla Ł.K.S. o mistrzostwo kl. A.

4. Ponieważ w roku rozgrywkowym 1938/39, z uwagi na spadek Ł.K.S. z Ligi, klasa A Okręgu łódzkiego będzie liczyła 11 klubów ustala się iż dla wyrównania stanu klubów do wymogów § 22 Statutu Ł.O.Z.P.N. z kl. A spadają dwa kluby a awansuje zaś tylko jeden.

5. Z uwagi na organizowany przez W.S.S. Ł.O.Z.P.N. kurs sędziowski, Zarząd Związku zwraca się tą drogą z apelem do klubów, by zgłaszały na kurs jak największą ilość kandy datów z pośród b. piłkarzy i miłośników spor tu piłkarskiego. Kandydaci bez przynależności klubowej sa również przyjmowani. Zgłoszenia przyjmuje od dnia 20. XI. 38 r. sekretariat W.S.S. — ul. Narutowicza 30.

6. Karze się: a) KP Zjednoczone grzywna w wysokości zł. 50 za sprzedaż biletów niezwią zanych na zawodach mistrzowskich kl. C odbytych w dniu 30 października 1938 roku między KS Przybyłowianka a KS Boruta II.

Grzywny płatne są w ciągu 7 dni pod rygo rem zawieszenia.

7. Odwołanie KP Zjednoczone od decyzji WG i D. odnośnie wymierzenia grzywny za nie dostateczną ilość porządkowych na zawodach w dniu 2 października 1938 roku, między KP Zjednoczone a SKS, wobec niewpłacenia kau cji odwoławczej pozostawia się bez rozpatrzenia.

8. Wzywa się KS Boruta (Zgierz) do rozliczenia się przed skarbnikiem Związku z za wodów odbytych w dniu 30 października 1938 roku, między SS Przybyłowianka a KS Boruta II.

Wyścigi konne w Warszawie

Wyniki gonitw wczorajszych

Nagroda 1.400 zł. Płoty. Dystans 2.800 m. **Gonitwa pierwsza.** Ondee (2) 6 zł., Hassan Bej (6) 8.50 zł. **Gonitwa druga.** Nagroda 1.600 zł. Dystans 1.600 m. La Veine (4) 16.50 zł. 8 zł. Festyn (6) 11.50 zł. Ewa (3) 22.50 zł. **Gonitwa trzecia.** Nagroda 1.500 zł. Dystans 1.100 m. Saufona (11) 13.50 zł. 6 zł. Stachód (1) 5.50 zł. **Gonitwa czwarta.** Nagroda 1.600 zł. Dystans 1.600 m. Odonicz (8) 23 zł. 8.50 zł. Marjasz (2) 1.600 zł. Bryza (4) 11.50 zł. **Gonitwa piąta.** Nagroda 1.200 zł. Sprzedażna. Dystans 2.100 m. Ramona IV (4) 9.50 zł. 6.50 zł. Trzask (5) — 7.00 zł. **Gonitwa szósta.** Nagroda 2.50 zł. Dystans 1.100 m. Demon V (4) 7.50 zł. **Gonitwa siódma.** Nagroda 2.400 zł. Dystans 2.800 m. Derwisz III (9) 63.50 zł. 14.50 zł. Kubań (7) z zł. Canzona (1) Zwrot stawek. **Gonitwa ósma.** Nagroda 2.000 zł. Sprzedażna. Dystans 1.200 m. Rodan (2) 25 zł. 12 zł. Miss Kika (7) 14.50 zł. **Gonitwa dziewiąta.** Nagroda 1.200 zł. Dystans 1.100 m. Felsztyn (4) 8 zł. 7 zł. Kizyl Irmak (7) 8.50 zł. **Gonitwa dziesiąta.** Nagroda 1.200 zł. Dystans 2.100 m. Sep (3) 18 zł. 14 zł. Turcja (6) 9.50 zł., 10 zł. Przyszły lew w lew.

Program gonitw na dziś

Gonitwa pierwsza. Nagroda 2.000 zł. Dystans 1.200 m. Lumpa B. Wertans i K. Sonenb. Pałanka A. Mieczkowskiego. **Gonitwa druga.** Nagroda 1.000 zł. Dystans 2.100 m. Andrus III T. Seidla. Baba Jaga S. Zahorskiego. Graf K. Wo dzieskiego. Hassan Bej H. Herszlewicza. Karape St. i H. Karlingerów, Syrena W. Danilo — Gąsiewiczza. **Gonitwa trzecia.** Nagroda 2.000 zł. Sprzedażna. Dystans 1.600 m. Iloraz Z. Dobięckiego. Jenny L. Morzyckie go. Kid „Jordan”. Nebraska T. Kotlarewskiej. Palamis „Michalowo”. Rzeka „Łochów”. **Gonitwa czwarta.** Nagroda 1.200 zł. Dystans 1.100 m. Bari M. Bronikowskiej. Dworzanin A. Danilczuka. Felsztyn „Wierzbno”. Kalif II L. Morzyckie go. Lobuz J. Litewskiego i T. Mikke. Miss Kika L. Bukowieckiego. Nicki „Jordan”. Pararaza „Krasne”. Pull S. Szwarcsztajna. Ufa Z. Hoffmannowej. **Gonitwa piąta.** Nagroda 1.000 zł. Dystans 2.100 m. Bagheretta K. Gajewskiego. Borneo T. Badowskiego. Cynara B. Sulejewsicza. Hagar A. Budnego. Memoria K. Rościszewskiego. Orawa II H. Harlanta, Ultimo A. Mieczkowskiego.

Gonitwa szósta.

Nagroda 1.800 zł. Dystans 1.600 m. Algier J. Schlingmanna. Dapofer M. Wasowskiego. Hokej Z. Dobięckiego. Isofan B. Wertans. Juras L. Bukowieckiego. Królowa L. J. barona Kronenberga. Pegazus „Jordan”. Pirandello J. Bronyckiego. Rakoczy „Wierzbno”. Tauryda A. Tuńskiego.

Gonitwa siódma.

Nagroda 1.500 zł. Dystans 1.200 m. Akbar „Wierzbno”. Chwat M. Stokowskiej, Eliminator K. Wodzińskiego. Horyniec A. Budnego. Jerzy II M. Bronikowskiej. Kirkor II „Chro bez”. Migdał „Iwno”. Priscilla S. Szwarcsztajna. Ural J. Schlingmanna.

Gonitwa ósma.

Nagroda 1.200 zł. Dystans 1.600 m. Elba K. Wodzińskiego. Esdras S. Zahorskiego Gagneur W. Filipowicza. Mixt „Jordan”. Oberon M. Wlewińskiej. Omara „Nafęcz”. Paiva J. G. Naurusa. Pyszna J. G. Naurusa. Republika — „Wierzbno”. Wega A. Orpiszewskiej.

Gonitwa dziewiąta.

Nagroda 1.400 zł. Dystans 2.100 m. Oebar L. Pawlaka. Fenszek L. Dydyńskiego. Jolie F. Wójcika. Jorisaka Z. Dobięckiego. Laguna „Iwno”. Mimoza IV M. Stokowskiej. Odaliska II J. Bukowskiego. Ommesan „Nafęcz” — Oryginal „Wierzbno”. Rübezahł „Lubicz”.

Nasi faworyci

- W dniu dzisiejszym szanse wygrania mają:
- 1) Pałanka
  - 2) Karapet, Graf.
  - 3) Palamis, Kid.
  - 4) Kalif II, Pull, Bari.
  - 5) Ultimo, Orawa II Memoria.
  - 6) Tauryda, Pegazus, Rakoczy.
  - 7) Priscilla, Ural, Kirkor II.
  - 8) Gagneur, Omara, Republika.
  - 9) Ommesan, Oryginal, Fenszek.

Ostatnie dwa dni ważne są bezpłatne kupony do Cyrku Staniewskich

Obecny program Cyrku Staniewskich ściąga codziennie tysiączne masy publiczności. Jeszcze przez dwa dni są ważne, poniżej zamieszczone kupony.

Kupon „Republiki” do Cyrku Staniewskich

Al. Kościuszki 5-7.

Okaziciel niniejszego kuponu, przy kupnie jednego biletu normalnego, może wprowadzić drugą osobę na identyczne miejsce zupełnie bezpłatnie

Kupon ważny na miejsca siedzące. Kupon ważny tylko w środę, dnia 9 listopada o godz. 8.15. Wyciąć i przedłożyć w kasie cyrku.

Nieście pomoc najbardziej potrzebującym

2 x dziennie 1 grosz
MYDEŁKO DO ZĘBÓW
CHERRY'S
 O NIEZBÓWNYM SMAKU

Piece ciągłego palenia
 systemu amerykańskiego
 nadzwyczaj oszczędne
Karol Foerster
 Łódź, Zamenhofska 23.
 Tel. 261-82, 142-81

PROSZKI
 MIGRENO-NERVOSIN
KOCUTEK
 ZASTOSOWANIE
 GRYPA, PRZEZIĘBIENIE
 BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
 ŁĄCZĄCIE PROSZKÓW TYMBO W MIGRENYCZNYCH TORĘBKACH.

DR. MED.
P. KOTOK
 SPEC. CHOR. WEWNĘTRZNYCH
 Żeromskiego 44,
 tel. 114-25.
 Przyjmuje od 5-7.

DR. MED.
JAN POLAK
 CHOROBY WEWNĘTRZNE
 I ALERGICZNE
 ul. Nawrót 7
 Tel. 164-21
 godz. przyjęć od 5-8.

Dr. HELLER
 SPEC. CHOROBY SKÓRNYCH, WENE-
 RYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH
 Traugutta 8, tel. 179-89
 przyjmuje od 8-11 i od 4-8
 w niedziele i święta 10-1.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIEWSKA
 Piotrkowska 8
 Telefon 232-55.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
 Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
 Piotrkowska 51
 TELEF. 121-23.

Lecznica
 Dra Z. Rakowskiego
 ze stałymi łózkami
 DLA CHORYCH NA
uszy, nos, gardło i
 DROGI ODDECHOWE
 Gabinet Roentgena dla prześwietlań
 i zdjęć.
 Piotrkowska 67 Tel. 127-81.
 od 9 r. — 2, 5-8 w.

DR. MED.
AL. KOPCIEWSKI
 Piotrkowska 8
 Telefon 232-55.

DR. MED.
S. Kryńska
 Chor. skórne i weneryczne
 (kobiety i dzieci)
 Sienkiewicza 34 tel. 146-10
 przyjmuje od 12-1 i od 3-4 pp.

DR. MED.
S. Kantor
 Specj. CHOR. SKÓRNYCH
 I WENERYCZNYCH
 ul. PIOTRKOWSKA 90
 Telef. 129-45.
 Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz
 w niedziele i święta od 8-2 po poł.

Fabryka napoi gazowych
 dostarcza wodę sodową w balonach
 Szybka obsługa
TEL. 190-48
R. FRIEDWALD
 PILSUDSKIEGO 69.

Majątek rolny
 położony w gminie Dobra (przy Pa-
 bianicach) z km. od głównej drogi Pa-
 bianice — Łask, składające się z 61
 morgi ziemi ornej, łąki i las) i pięć
 pałacyk mieszkalnych z żywym i martwym
 inwentarzem narychmiast tanio DO
 SPRZEDANIA. — Blizsze informacje u
 właściciela w Pabianicach, ul. Pias-
 kowa przy Maślanej Nr. 11. 30-2

Do akt Nr. Km. 2084/38.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
 dzi, rew. 3-go LUDWIK HOLLAS, za-
 mieszkały w Łodzi, Aleja 1-go Maja
 Nr. 17 na zasadzie art. 602 K. P. C.
 ogłasza, że w dniu 14 listopada 1938
 roku o godz. 12-ej w domu przy ulicy
 Głównej Nr. 62 odbędzie się publicz-
 na licytacja ruchomości a mianowicie:
 sześć nowych szaf do odzieży oszaco-
 wanych na łączną sumę zł. 700.—,
 które można oglądać w dniu licytacji
 w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej
 oznaczonym.
 Łódź, dn. października 1938 r.
 Komornik: (—) L. HOLLAS.
 Sprawa S. Ejznerowicza p-ko Sz.
 Szafranowi.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplo-
 mowana paryżanka udziela lekcji fran-
 cuskiego. Lektura. Konwersacja. Gra-
 matyka. Tłumaczenie. Koresponden-
 cja. Pomoc szkolna. Południowa 20.
 m. 20, I-sza lewa of. parter.

Informator Prasowy

1938-39

Wydawnictwo miesięcznika „Prasa”
 organu Polskiego Związku
 Wydawców Dzienników
 i Czasopism

Cena 3 zł.

Jedyną źródło aktualnych i wyczerpujących
 wiadomości, dotyczących prasy i instytucji
 z prasą związanych.

Najważniejsze działy Informatora:

Dzienniki i czasopisma, zrzeszone w Polskim
 Związku Wydawców Dzienników i Czasopism;
 Organizacje prasowe i ich działalność
 (Związek Wydawców, organizacje dziennikar-
 skie, instytucje wspólne wydawców i dzienni-
 karzy);

Instytucje współpracujące z prasą;
 Prasowe agencje informacyjne;
 Najważniejsze biura ogłoszeniowe;
 Układ zbiorowy pracy w dziennikarstwie;
 Towarzystwo Wiedzy Prasowej;
 Międzynarodowe organizacje prasowe;
 Prasa polska za granicą;
 Historia prasy polskiej;
 Aktualna statystyka prasowa.

Do nabycia w biurze Związku Wydawców,
 Warszawa, Zgoda 8/4, w kioskach „Ruchu” oraz
 w większych księgarniach.

Do akt Nr. Km. 2096/38.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
 dzi, rew. 3-go LUDWIK HOLLAS, za-
 mieszkały w Łodzi, Aleja 1-go Maja
 Nr. 17 na zasadzie art. 602 K. P. C.
 ogłasza, że w dniu 14 listopada 1938
 roku o godz. 12-ej w domu przy ulicy
 Sienkiewicza 77 odbędzie się publiczna
 licytacja ruchomości a mianowicie:
 kredensu, 2 stołów, dwóch bibliotek,
 otomany, Lexikonu w 18 tomach, lu-
 stra, bielizniarki, dwóch szafek i pate-
 fonu oszacowanych na łączną sumę
 zł. 540.—, które można oglądać w dniu
 licytacji w miejscu sprzedaży, w cza-
 sie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dn. października 1938 r.
 Komornik: (—) L. HOLLAS.

Kupno i sprzedaż

FUTRA damskie i męskie, łapkowe,
 fokowe, karakulowe, lisy, wydry po
 cenach najniższych. Warunki najdogo-
 dniejsze, poleca H. Luft, 11-go Listopa-
 da 7, tel. 259-27. Urzędnikom rabat.

DO SPRZEDANIA i zespół przedziału
 z wilkiem szarpaczem, trzepakiem etc.
 maszyny wykończalnicze, szpulmaszy-
 ny. Informacji udziela J. Sztarnfeld,
 Tomaszów-Maz., Św. Antoniego Nr. 5.
SAMOCHOŃ Chevrolet kryty „reklam-
 owka” dla piekarzy, rzemieślników
 lub t. p. w pierwszorzędym stanie do
 sprzedania. Łódź, ulica Kilińskiego 97.
 12

KUPIE pianino używane w dobrym
 stanie, krzyżowe. Oferty z ceną, mar-
 ką sub: „300”.

Lokale

ZŁ. 125 KWARTALNIE 1 pokój z ku-
 chnią i wygodami.
ZŁ. 180 KWARTALNIE 2 pokoje z ku-
 chnią.

3, 4, 5-6 mieszkań, pokoje umeb-
 lowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT”;
 ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25.

DO ODDANIA pięknie komfortowo ur-
 ządzone 3 pokojowe mieszkanie w
 centrum, tel. 234-86.

DO WYNAJĘCIA Panu komfortowy
 gabinet z telefonem, Piotrkowska 50,
 m. 6.

Matki

Zapisujecie
 swe
 niemowlęta
 do

„Kropki Mleka”

Posady

POSZUKUJE dwóch pokoi z meblami
 lub bez na pracownię sukien, parter
 lub I p. pod „Wypalcałna”.

DUŻY pokój z „Erkerem”, wygody, te-
 lefon do wynajęcia, Żwirki 8, m. 4,
 front i piętro.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego,
 wejście z klatki schodowej. Oferty sub:
 „G. H.”.

Posady

DO ZAKŁADU chemigraficznego poszu-
 kiwani: fotograf i trawiacz. Oferty z
 odpisami świadectw z pracy i warun-
 kami pod „Z. C. H.” do administracji,
 Piotrkowska 49.

WYCHOWAWCZYNI z długoletnią
 praktyką poszukuje posady do dzieci
 od 2 lat. Referencje pierwszorzędne.
 Oferty do Republiki sub: „J. L.”.

GONCÓW z własnymi rowerami oraz
 krawców, czeladników poszukuje Po-
 gotowie Kiersza, Żeromskiego 91.

POSZUKUJE się energicznego mło-
 dzieńca o ładnym charakterze pisma
 i skromnych wymaganiach. Oferty do
 adm. pod „M. S.”.

FRYZJERKA pierwszorzędna izrl. star-
 sza panna (wdowa) poszukiwana. Of.
 do Republiki pod „Spółniczka”.

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany
 nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front
 zastać od 4-8 no poł.

**JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRAN-
 CUSKIEGO** — gruntownie udzielam.
 Gramatyka, literatura, konwersacja,
 handlowa korespondencja. Tel. 262-70
 w godzinach 2-3.

FEMINAL
 TO ŹRÓDŁO
 Higjenu osobistej
KOBIETY
 środek antyseptyczny
 DO NABYCIA W APTEKACH

Romans i Życie

tygodnik powieściowy

Nr. 6

p. t.

Grzechy młodości

W matni szpiega

z cyklu: **Przygody**
 hr. Rollanda
 już ukazał się w sprzedaży

Cena 10 gr.

KLEROL
 REUMATYZMOWI
 I ARTRETYZMOWI
 Masz i płyn do nabycia w aptekach i składach
 aptecznych.

„Czystość”

przyjmuje cyklizowanie, drutowanie
 froterowanie oraz sprzątanie biur,
 pokoi. Czystczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
 Ceny konkurencyjne.

ZALATWIAM korespondencję polską
 i niemiecką. Wyuczam i prowadzę bu-
 chalterię. Także na godziny. Tel. Nr.
 140-32.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice”
 są najlepszym i najtańszym środkiem
 zetknięcia zainteresowanych stron.
 Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sub-
 lokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub
 pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieru-
 chomość lub rzecz, 4) kupić cośkol-
 wiek okazynie, 5) dostać posadę, 6)
 wyszukać pracownika — niechaj po-
 da drobne ogłoszenie do „Republiki”

USZCZELNIAM okna i drzwi, które
 chronią od zimna, wiatru i kurzu, trwa-
 łość kilkuletnia, F. Pinczewski, telefon:
 182-81.

OBIADY prywatne, pierwszorzędne,
 na żądanie dietetyczne, Piotrkowska
 55/8, front, telefon 112-14.

Zagubione dokumenty

GOLDBERG Chil Majer zgubił ma-
 trykulę wyd. ze Szkoły Orcho-
 Noam I.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24.
 dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-50. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA

„REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu
 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową
 w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Ex-
 press” w Łodzi z odnośnieniem do domu
 zł. 7.— miesięcznie.
 Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na
 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpałt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na
 stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubi-
 nowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtowo zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej
 zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyj-
 nym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabe-
 laryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane,
 o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu
 tygodnia od ukazania się pierwszego
 ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu
 się drugiego z rzędu ogłoszenia tej sa-
 mej treści co pierwsze. — Omyłki, które
 zasadniczo nie zmieniają treści ogłosze-
 nia nie upoważniają do żądania zwrotu
 zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.